

کدام کسب و کار در اصفهان هواخواه دارد؟

بیشترین پروانه کسب صادرشده در چهار ماه ابتدایی سال برای فروشندگان پوشاک و خرازی بوده است

در اتحادیه فروشندگان پوشاک و خرازی، از ابتدای امسال تا پایان تیر، ۳۳۲ پروانه کسب صادر شده است؛ در برخی اتحادیه‌ها نیز تعداد صدور پروانه کسب به حدود ۳۲۱، ۳۱۰ و ۲۷۰ مورد رسیده است. کمترین تعداد صدور مجوز مربوط به اتحادیه بناهای پیش ساخته بتنی بوده که ۱۱ مورد گزارش شده است. درباره پروانه‌های ابطال شده نیز اتحادیه نانوایان سه مورد داشته و در برخی اتحادیه‌ها نیز موارد بسیار محدود، در حد یک یا دو مورد، ثبت شده است

محمد جعفر ناظر، نایب رئیس اتاق اصناف مرکز استان اصفهان

اقتصاد ۰۲

خاموشی‌ها در شهریور ادامه دارد

تعدادی از نیروگاه‌های برق‌آبی‌مان به دلیل مدیریت منابع آبی در شهریور در دسترس نیستند؛ از طرفی، بعضی از نیروگاه‌های حرارتی‌مان نیز به علت دوتا سه ماه کار مداوم، باید تعمیر شوند؛ پس در ماه آخر تابستان ظرفیت‌های تولیدمان محدود می‌شود و آن‌ها رادر اختیار نداریم

داوود قاسمی، سخن‌گوی صنعت برق استان اصفهان

جامعه ۰۶

رمزوراز معاصریت از راوی تارویداد

به بهانه انتشار کتاب «راز نو» باید‌ها و نباید‌های روایت مساجد معاصر اصفهان را در گفت‌وگو با مؤلف کتاب بررسی کردیم

ذهن ایرانی، به‌طور خاص ذهن اصفهانی، خیلی در گذشته سیر کرده و معاصریت خودش را فراموش می‌کند. وقتی شما به معاصریت توجه ندارید، زندگی رنگ و بوی خیلی جدی نمی‌گیرد؛ از زندگی لذت کافی و وافق نمی‌برید و به این ترتیب نمی‌توانید خلق جدید داشته باشید

مجتبی شاه‌مرادی، مؤلف کتاب راز نو

کانون‌ها ۰۴

آن‌گاه که با آمریکا
دست دوستی
دادیم...

اندیشه ۰۸

داستان کودتا در اصفهان

نگاهی به سقوط دولت مصدق و وقایع ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ در اصفهان

حوالی ۵۷ ۰۵

تاریخ
شفاهی

کتاب‌های داغ و ترجمه‌های دهان سوز

رقابت ناسالم در ترجمه رمان‌های خارجی چه بر سر بازار نشر ایران می‌آورد؟

با این رقابت ناسالم، مترجمان حرفه‌ای کم‌کم به انزوای رسند و آدم‌های سودجو سوار کار می‌شوند. از طرف دیگر، وقتی سیل ترجمه بی‌حساب و کتاب وارد ایران می‌شود، از نویسندگان داخلی هم کمتر استقبال شده و ناشر ترجیح می‌دهد کتاب‌های آماده‌تر ترجمه کند. آنچه در نهایت آسیب اصلی می‌بیند، مردم و فرهنگشان و اقتصاد نشر در بُعد کلان است

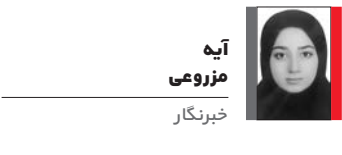
احمد ذوعلم، مدیر آژانس ادبی دایره مینا

رقابت ناشران ایرانی بر سر ترجمه و انتشار آثار پرفروش خارجی موضوعی جدید نیست. سال‌هاست در بازار نشر ایران بحرانی شکل گرفته که هنگام انتشار نسخه اصلی یک کتاب که به قلم نویسندگان مشهور خارجی است یا کتاب‌هایی که جوایز بین‌المللی را دریافت کرده‌اند، ناشران و مترجمان به چشم رقیب به یکدیگر نگاه می‌کنند. در چنین وضعیتی، مسابقه‌ای در بازار نشر شکل می‌گیرد و هر ناشری که زودتر آن اثر را ترجمه و راهی بازار کند، برنده مسابقه است؛ فارغ از اینکه آن ترجمه چه کیفیتی داشته و فرایند استاندارد نشر را طی کرده باشد. این معضل باعث شده که از یک کتاب مشهور خارجی، ده‌ها ترجمه مختلف از ناشران متفاوت در قفسه کتاب فروشی‌ها دیده شود؛ تاجایی که یک سال روزنامه گاردین در گزارشی جنجالی از بازار کتاب در ایران نوشت: «اگر جی. دی. سلینجر قفسه کتاب فروشی‌های ایران را می‌دید، در گور به خودش می‌لرزید!» در این حالت، ارکان مختلف نشر آسیب خواهند دید؛ از ناشران با سابقه و مترجمان حرفه‌ای گرفته تا مخاطب. در ماه گذشته نیز بازار کتاب‌های ترجمه‌ای ایران دوباره دچار زلزله شد و کمتر از یک ماه از انتشار نسخه اصلی یک رمان از نویسنده مشهور ژاپنی، هوراکی موراکامی، شش نسخه از آن در کشور ترجمه و منتشر شد...

کتاب و ادبیات ۰۷

سیده نرگس
نظام‌الدین

با توجه به افزایش مراجعات برای دریافت مجوزهای کسب و همچنین تداوم مسائل و چالش‌های مرتبط با فعالیت واحدهای صنفی، بررسی وضعیت صدور پروانه‌های کسب و تخلفات صنفی در ماه‌های ابتدایی سال، تصویری از وضعیت بازار و نحوه فعالیت اصناف ارائه می‌دهد. در چهار ماه ابتدایی سال، فروشندگان پوشاک و خرازی، بیشترین پروانه کسب را صادر کرده‌اند و در مقابل کمترین پروانه صادر شده از سوی اتحادیه‌های پیش‌ساخته بتنی صورت گرفته است. همچنین املاکی‌ها، فروشندگان خودرو و فروشندگان طلا و جواهر از جمله صنفی هستند که با شکایات‌های بیشتری از سوی مردم مواجه هستند. ■

نایب‌رئیس اتاق اصناف مرکز استان اصفهان با تشریح وضعیت صدور پروانه کسب و تخلفات صنفی در چهار ماه ابتدایی امسال، از صدور بیش از ۴۰۰ پروانه در برخی اتحادیه‌ها و ثبت کمترین میزان صدور مجوز با ۱۱ مورد در یک اتحادیه خبر داد و گفت: بخش عمده شکایات‌های صنفی مربوط به نحوه ارائه خدمات و برخورد با مشتریان است و گرانی کالا نیز بیش از آنکه ناشی از گران‌فروشی اصناف باشد، به افزایش قیمت در زنجیره تأمین بازمی‌گردد. به گفته محمد جعفر ناظر، با توجه به فعالیت درگاه ملی مجوزها، هر فردی که قصد دریافت مجوز داشته باشد، می‌تواند از طریق کافی‌نت برای صدور مجوز اقدام کند. ناظر افزود: با توجه به اینکه اتحادیه‌ها اطلاعات کاملی

درباره افرادی که از طریق کافی‌نت اقدام به دریافت مجوز می‌کنند، در اختیار ندارند، به اتحادیه‌ها اعلام کرده‌ایم که برای اطلاع از صدور جواز کسب برای هر فرد، حتی‌الامکان فرآیند صدور مجوز را برای متقاضیان در خود اتحادیه انجام دهند و هزینه‌ای نیز دریافت نکنند تا این موضوع موجب ایجاد تداخل با اتحادیه کافی‌نت‌ها نشود. نایب‌رئیس اتاق اصناف مرکز استان اصفهان ادامه داد: بر همین اساس، تعدادی از متقاضیان به اتحادیه مراجعه می‌کنند و اتحادیه نیز فرآیند صدور مجوز را برای آنها انجام داده و هزینه‌ای دریافت نمی‌کند. برخی دیگر نیز به کافی‌نت‌ها مراجعه می‌کنند و فرآیند صدور مجوز را در خارج از اتحادیه انجام می‌دهند که متأسفانه در این حالت، این افراد تا حدودی از دسترس اتحادیه‌ها خارج هستند. ناظری تصریح کرد: البته مالتاش می‌کنیم این موضوع را رصد کنیم، اما تعداد بازرسان اتحادیه‌ها آن چنان زیاد نیست که بتوانند به‌طور مستمر سرکنشی کنند و بررسی کنند که آیا یک واحد صنفی جواز کسب دارد یا خیر؛ مگر اینکه شکایتی در این زمینه ثبت شود که در این صورت اتحادیه مربوطه موضوع را بررسی و رسیدگی می‌کند. او درباره آمار صدور پروانه کسب در چهار ماه ابتدایی سال گفت: در اتحادیه فروشندگان پوشاک و خرازی، از ابتدای امسال تا پایان تیرماه ۳۲۲ پروانه کسب صادر شده است. در برخی اتحادیه‌ها نیز تعداد صدور پروانه کسب به حدود ۳۲۱، ۳۱۰ و ۲۷۰ مورد رسیده است. نایب‌رئیس اتاق اصناف مرکز استان اصفهان با اشاره به کمترین میزان صدور مجوز نیز اظهار کرد: کمترین تعداد صدور مجوز مربوط به اتحادیه بناهای پیش‌ساخته بتنی بود که ۱۱ مورد گزارش شده است. در مورد پروانه‌های ابطال شده نیز اتحادیه ناوایان سه مورد داشته و در برخی اتحادیه‌ها نیز موارد بسیار محدود، در حد یک یا دو مورد، ثبت شده است.

■ **بیشترین شکایات‌ها مربوط به کدام اصناف است؟**

ناظر در پاسخ به پرسشی درباره بیشترین و کمترین میزان تخلفات صنفی در چهار ماه ابتدایی سال، با اشاره به اینکه نوع مرجع رسیدگی در بررسی آمار اهمیت دارد، گفت: اگر از منظر خود اتحادیه‌ها بررسی کنیم، اتحادیه‌های مختلفی در زمینه شکایات‌ها فعال هستند و تعداد شکایات‌های آنها متفاوت است. او افزود: برخی شکایات‌ها به دلیل اعتراض افراد نسبت به رأی صادر شده از سوی اتحادیه به اتاق اصناف ارسال می‌شود. در این میان، اتحادیه املاک، اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو

و اتحادیه طلا و جواهر از جمله اتحادیه‌هایی هستند که با شکایات‌های بیشتری مواجه هستند. نایب‌رئیس اتاق اصناف مرکز استان اصفهان ادامه داد: البته تعداد شکایات‌ها در اتحادیه‌ها متفاوت است، اما به دلیل اینکه مردم بیشتر با برخی اصناف در ارتباط هستند و حضور این صنف در سطح شهر نیز بیشتر است، تقریباً می‌توان گفت بخش قابل توجهی از شکایات‌ها مربوط به سه تا پنج اتحادیه است.

■ **روند رسیدگی به شکایات‌ها از طریق ۱۲۴ ناظر درباره نحوه رسیدگی به شکایات‌ها از طریق سامانه ۱۲۴ توضیح داد: در این روند، فرد شکایت خود را از طریق سامانه ۱۲۴ ثبت می‌کند و موضوع به صنعت، معدن و تجارت یا بازرسی اصناف ارجاع می‌شود. بازرسان نیز در صورت نیاز به واحد صنفی مراجعه و پرونده را برای اتحادیه مربوطه ارسال می‌کنند. او تصریح کرد: اتحادیه پس از دریافت پرونده باید پاسخ لازم را ارائه دهد و کمیسیون حل اختلاف تشکیل می‌شود. شاکی و متشاکی دعوت می‌شوند و موضوع با حضور آنها مورد بررسی قرار می‌گیرد. اگر رضایت طرفین حاصل شود، نامه مربوط به رضایت به همان مرجعی که پرونده را ارسال کرده، ارائه می‌شود و در صورتی که رضایت حاصل نشود نیز نتیجه و اقدام قانونی لازم به مرجع مربوطه اعلام خواهد شد.**

■ **گران‌فروشی؛ مشکل اصناف یا زنجیره تأمین؟**

نایب‌رئیس اتاق اصناف مرکز استان اصفهان درباره اینکه تخلفات ثبت‌شده بیشتر جنبه صنفی داشته یا مربوط به گران‌فروشی، کم‌فروشی و رعایت حقوق مصرف‌کننده بوده است، گفت: نمی‌توان به‌طور دقیق تفکیک کرد که کدام مورد بیشتر است. ناظر ادامه داد: ممکن است فردی ادعای گران‌فروشی داشته باشد، اما گران‌فروشی در میان اصناف به ندرت اتفاق می‌افتد؛ چراکه برای بسیاری از کالاها، قیمت روی خود کالا درج شده است. او با بیان اینکه موضوع قیمت‌گذاری کالا دارای ابعاد دیگری نیز هست، تصریح کرد: مشکلی که وجود دارد این است که قیمتی که روی کالا درج می‌شود، خود ممکن است ناشی از افزایش قیمت باشد. البته اکنون برخی فروشگاه‌ها و مراکز خرید، تخفیف‌هایی ارائه می‌کنند و همین موضوع باعث می‌شود مشتری در برخی موارد احساس رضایت بیشتری داشته باشد. نایب‌رئیس اتاق اصناف مرکز استان اصفهان خاطرنشان کرد: ما در اصناف، گران‌فروشی گسترده نداریم، اگر هم مواردی وجود داشته باشد، محدود است و نمی‌توان گفت به‌طور مطلق گران‌فروشی وجود ندارد. مسئله اصلی، گرانی کالا در بازار است؛ یعنی وقتی کالا با قیمت بالا وارد بازار می‌شود، این تصور ایجاد می‌شود که اصناف گران‌فروشی می‌کنند. ناظر تأکید کرد:

اصناف واقعاً گران‌فروشی ندارند و اگر هم موردی وجود داشته باشد، محدود است؛ اما باری که وارد فروشگاه‌ها می‌شود، متأسفانه گران است. این موضوع می‌تواند از سوی تولیدکننده یا واردکننده ایجاد شده باشد. او با اشاره به مشکلات تولیدکنندگان و واردکنندگان گفت: آنها نیز با مشکلات و گرفتاری‌هایی مواجه هستند. تخصیص ارز به آنها اعلام می‌شود، اما متأسفانه ارز در اختیارشان قرار نمی‌گیرد. در نتیجه، مجبور می‌شوند ارز مورد نیاز خود را از بازار یا از افرادی که ارز حاصل از صادرات دارند، تهیه کنند و این موضوع باعث افزایش قیمت تمام‌شده کالا می‌شود. نایب‌رئیس اتاق اصناف مرکز استان اصفهان اذعان کرد: در این شرایط، تولیدکننده کالا را با قیمت مشخصی به عمده‌فروش ارائه می‌دهد، عمده‌فروش به فروشنده می‌دهد و فروشنده نیز آن را به مصرف‌کننده عرضه می‌کند. این زنجیره باید به شکل مناسبی تنظیم شود تا کالا در آخرین حلقه، یعنی زمانی که به دست مصرف‌کننده می‌رسد، با قیمت منطقی عرضه شود. ناظر خاطرنشان کرد: متأسفانه در بسیاری از موارد، مسئولیت گرانی به سمت اصناف پرده می‌شود، در حالی که مسئله اصلی این است که کالای گران به اصناف داده می‌شود. برای این موضوع باید تدابیر لازم اندیشیده شود و حاکمیت سازوکاری ایجاد کند تا این اتفاق نیفتد. او ابراز امیدواری کرد: با توجه به شرایط موجود که به

کدام کسب‌وکار در اصفهان هواخواه دارد؟

بیشترین پروانه کسب صادر شده در چهار ماه ابتدایی سال برای فروشندگان پوشاک و خرازی بوده است

گفته او تا حدودی روبه بهبود و آرامش است، این مسئله نیز به خوبی حل شود.

■ **تغییر الگوی تخلفات صنفی نسبت به سال گذشته**

نایب‌رئیس اتاق اصناف مرکز استان اصفهان در پاسخ به این پرسش که آیا الگوی تخلفات اصناف در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته تغییر کرده است، گفت: آمار دقیق آن را در اختیار ندارم، اما بعید می‌دانم تغییر قابل توجهی ایجاد شده باشد. ناظری افزود: پس از شرایط جنگ ۱۲ روزه و ۴۰ روزه، مقداری فشار اقتصادی بر مردم مضاعف شده است و در چنین شرایطی، شکایات‌ها نیز تحت تأثیر قرار می‌گیرند. او ادامه داد: بیشتر شکایات‌های ما در ارتباط با تعمیرات یا نحوه برخورد برخی افراد در واحدهای صنفی است. به‌طور کلی، بخش قابل توجهی از شکایات‌ها جنبه اخلاقی دارد. نایب‌رئیس اتاق اصناف مرکز استان اصفهان بیان کرد: ما به‌طور مستمر با اتحادیه‌ها هماهنگ می‌کنیم و جلسات آموزشی برگزار می‌شود و در این جلسات بر نحوه برخورد با رباب‌جوع تأکید می‌کنیم. مشتری حق دارد و دلیل آن نیز این است که همه ما در مقطعی مشتری هستیم. ناظر تصریح کرد: همان‌طور که از دیگران خدمات دریافت می‌کنیم، باید نسبت به خدمتی که ارائه می‌دهیم نیز تعهد داشته باشیم. متأسفانه برخی افراد این موضوع را رعایت نمی‌کنند. او با اشاره به تغییر ساختار سنی فعالان صنفی اظهار کرد: سیستم اصناف ما تقریباً از حالت سنتی خارج شده و نسل جوان وارد این حوزه شده است. برخی جوانان می‌خواهند از پله اول مستقیماً به پله پنجم بروند و گاهی متوجه نیستند که اگر تخلفی انجام ندهند، ممکن است با مشکل مواجه شوند. این نگاه که «اگر اتفاقی افتاد، در نهایت می‌ایستیم و دفاع می‌کنیم» در برخی موارد وجود دارد.

■ **تأکید بر رعایت انصاف در شرایط اقتصادی**

نایب‌رئیس اتاق اصناف مرکز استان اصفهان گفت: اطلاع‌رسانی رسانه‌ها در حوزه اصناف بسیار مؤثر و مفید است و ارائه این اطلاعات به جامعه هدف می‌تواند تأثیرگذاری زیادی داشته باشد. ناظر افزود: ممکن است هر فردی درباره مسائل گرانی و اختلافات موجود در بازار، دیدگاه متفاوتی داشته باشد، اما انتقال این اطلاعات به جامعه هدف و آگاهی مردم نسبت به موضوعات، قطعاً تأثیرگذار است. او با تأکید بر اینکه نباید همه مشکلات گرانی را به اصناف نسبت داد، اظهار کرد: مردم باید متوجه این موضوع باشند که اصناف لزوماً گران‌فروش نیستند و واقعاً بسیاری از واحدهای صنفی انصاف را رعایت می‌کنند.

مدیریت شهری

۳

esfahan

ziba

online

صحنه‌ان زیبا

شماره ۵۴۳۹

۲۸ / ۰۵ / ۱۴۰۵

چهارشنبه

ویاستار / عذرا دیانی

سعید ابراهیمی
معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان
آغاز مقدمات بودجه ۱۴۰۶
شهرداری اصفهان
بارصد سبد پروژه‌ها

معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان گفت: شهرداری اصفهان بارصد هفتگی ۵۰ پروژه خاص و آغاز تدوین شاخص‌های عملیاتی حوزه‌ها، مقدمات بودجه ۱۴۰۶ را در کنار بودجه‌ریزی مشارکتی و دریافت نظر شهروندان آغاز کرده است. سعید ابراهیمی اظهار کرد: از ابتدای سال جاری، یکی از مهم‌ترین محورهای کاری مدیریت شهری، پیگیری و رصد «سبد پروژه‌های سال ۱۴۰۵» بوده است. در شهرداری اصفهان حدود هزار پروژه ریزدروشت در سازمان‌ها و معاونت‌های مختلف در حال اجراست و طی یکی دو سال اخیر بخشی از این پروژه‌ها به عنوان پروژه‌های شاخص و مهم هدف‌گذاری را به خود اختصاص می‌دهد. شهردار، معاونان و اعضای شورای اسلامی شهر به صورت هفتگی رصد می‌شود. او افزود: سال جاری حدود ۵۰ پروژه شاخص را هدف‌گذاری کرده ایم که نزدیک به ۸۰ درصد از اعتبارات عمرانی شهرداری را به خود اختصاص می‌دهد. این پروژه‌ها مستمر و هفتگی دنبال می‌شود که امیدوارم تا پایان سال، شاهد نزدیک شدن اجرای آن‌ها به تحقق کامل باشیم؛ سایر پروژه‌ها نیز در سطح مختلف مدیریت کنترول و پیگیری می‌شوند. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان با بیان اینکه از نیمه نخست سال جاری یکی از اقدام‌های مهم ما غاغل مقدمات بودجه سال ۱۴۰۶ بوده است، گفت: در حال حاضر با حوزه‌های مختلف شهرداری، شاخص‌های عملیاتی، نقش و استراتژی هر حوزه و شاخص‌های برنامه عملیاتی دو ساله ۱۴۰۶ و ۱۴۰۷، در حال نهایی شدن است تا این موارد، مبنای بودجه ۱۴۰۶ قرارگیرد؛ هم زمان سبد پروژه‌های مورد نیاز نیز در حال احصاست نهایی می‌گردد تا برای تدوین یک بودجه عملیاتی فراهم باشد.

ابراهیمی ادامه داد: در کنار این فرایند بودجه‌ریزی مشارکتی نیز همچنان در دستور کار شهرداری اصفهان قرار دارد؛ هم در مرحله پیش از تدوین بودجه، برای دریافت پیشنهادهای شهروندان درباره فریست پروژه‌ها و هم پس از مشخص شدن سبد پروژه‌ها، برای دریافت نظروا رنایی مردم درباره اولویت‌های این فرایند دنبال می‌شود تا بودجه نهایی با مشارکت و همراهی شهروندان تهیه شود. او تصریح کرد: نیمه دوم سال و پس از ابلاغ بخش نامه بودجه، برآورد منابع مالی شهرداری صورت می‌گیرد تا مشخص شود چه سهمی از درآمد و منابع باید برای بخش‌های مختلف برنامه‌ریزی شود؛ در این مسیر، کارگروه اعتبارات جاری با محوریت هزینه‌های جاری، حقوق و دستمزد، نگهداشت شهر، قراردادهای نظافت و فضای سبز فعال خواهد شد و کارگروه اعتبارات عمرانی نیز تا آردی این فرایند را دنبال می‌کند.

معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان خاطرنشان کرد: همه این مراحل در قالب سامانه‌های الکترونیکی و به صورت نظام مند انجام می‌شود تا اطلاعات لازم جمع‌آوری شود و مبنای یک بودجه‌ریزی مناسب قرارگیرد؛ بر این اساس، در دی ماه بودجه تقدیم شورای اسلامی شهر اصفهان خواهد شد؛ سپس یک ماه فرایند بررسی و تصویب آن در شورا طی می‌شود.

ابراهیمی تأکید کرد: از هم‌اکنون کارگروه‌های مختلف فعال شده‌اند تا سبد طرح‌ها و پروژه‌های مورد نیاز برای سال ۱۴۰۶ را پیشنهاد دهند و این موارد، مبنای تصمیم‌گیری در جلسه‌ها و در نهایت درج در بودجه باشد. در کنار پروژه‌های شهری، تکمیل پروژه‌های قطار شهری، توسعه حمل‌ونقل همگانی و پاک و موضوع‌های مرتبط با فضای سبز و محیط زیست شهری از اولویت‌های اصلی مدیریت شهری اصفهان است و با جدیت دنبال می‌شود. او خاطرنشان کرد: هدف مدیریت شهری این است که پروژه‌های شهری با کیفیت بهتر اجرا شود و شرایط مطلوب‌تری برای زندگی و ارتقای کیفیت زندگی شهروندان اصفهانی فراهم آید.

فوقانی خیابان امام خمینی (ره) اظهار کرد: طبقه فوقانی این بزرگراه به طول پنج کیلومتر چند دهه است که در دسترس شهروندان قرارگرفته و در برخی مواقع با بروز حوادث، مسدود و به گره ترافیکی عظیمی در شهر اصفهان تبدیل می‌شود.

او افزود: طی مطالعات جامع در شورای ترافیک استان مقرر شد دو نقطه از جداول میانی این پل تخریب و به صورت بازشوی اضطراری در مواقع حادثه با هدف دوربرگردان اضطراری جهت تردد خودروی شهروندان و خودروهای امدادرسانی اجرا شود.

مدیر منطقه ۸ شهرداری اصفهان تصریح کرد: در اولین اقدام پس از عبور از بزرگراه شهید ردانی پور و ورود به روگذر امام خمینی (ره) و پس از گذر از یک هزار و ۵۰۰ متر طول آن، جداول میانی را به باند ترافیکی تخریب و با قراردادن مانع فلزی، نخستین بازشوی اضطراری نصب شد.

محمد حسینی خاطرنشان کرد: نقطه دوم روگذر امام خمینی (ره) نیز شناسایی و پس از تکمیل بازشوی نخست اجرا شد.

هادی اسحاقیان
مدیرعامل سازمان خدمات موتوری شهرداری اصفهان

ورود دستگاه جدول شوی ۵۵میلیارد ریالی به ناوگان خدمات شهری اصفهان

مدیرعامل سازمان خدمات موتوری شهرداری اصفهان از ورود دستگاه مکانیزه جدول شوی جدید به ناوگان خدمات شهری با اعتبار ۵۵میلیارد ریال خبر داد و گفت: این دستگاه با هدف ارتقای کیفیت شست‌وشوی جداول، گاردریل‌ها و معابر شهری و تقویت تجهیزات تخصصی نظافت به ناوگان خدمات موتوری اضافه شده است.

هادی اسحاقیان اظهار کرد: دستگاه مکانیزه جدول‌شوی جدیدی به تازگی به ظرفیت خدمات موتوری شهرداری اصفهان اضافه شده است که با هدف شست‌وشوی جداول و گاردریل‌ها استفاده می‌شود و می‌تواند در ارتقای کیفیت نظافت و نگهداشت معابر شهری نقش مؤثری داشته باشد. او افزود: این دستگاه از ظرفیت مخزن آب چهارهلیتر برخوردار بوده و برای انجام عملیات شست‌وشوی جداول، گاردریل‌ها و معابر شهری طراحی شده است. مدیرعامل سازمان خدمات موتوری شهرداری اصفهان تأکید کرد: مکانیسم جدول‌شوی دارای دو محور برس عمودی بوده و به تجهیزات جانبی ازجمله هوزریل با شیلنگ فشارقوی برای شست‌وشوی تابلوها و درختان نیز مجهز شده است. اسحاقیان گفت: نیروی محرکه این مکانیسم از طریق موتور جانبی تأمین می‌شود و موتور جانبی دستگاه نیز از نوع چهار سیلندر دیزلی است که امکان اجرای عملیات شست‌وشوی جداول و دیگر سطوح شهری را فراهم می‌کند.

او ادامه داد: سیستم شست‌وشوی دستگاه شامل دو عدد پمپ آب حلزونی و فشارقوی است و نازل‌های پاشش آن نیز از نوع کاردکی استنلس استیل در نظر گرفته شده تا عملیات شست‌وشو با تجهیزات متناسب انجام شود. مدیرعامل سازمان خدمات موتوری شهرداری اصفهان خاطرنشان کرد: این دستگاه به سیستم ایمنی مجهز به Safety/Relief Valve تجهیز شده است و برای ایمنی نیز از کوپلینگ و شیلنگ فشارقوی استفاده می‌کند. اسحاقیان گفت: برای مکانیسم جدول‌شوی در بخش کنترول پنل امکاناتی ازجمله دکمه کاهش یا افزایش دور موتور، گنج کنترول فشار، گنج فشارآب و تنظیم شیرهایش پی‌نی شده است. او افزود: اضافه شدن این دستگاه به ناوگان سازمان خدمات موتوری شهرداری اصفهان در ارتقای تقویت تجهیزات تخصصی نظافت شهری و افزایش توان اجرایی برای شست‌وشوی جداول، گاردریل‌ها و معابر انجام شده است.

حسن محمد حسینی
مدیر منطقه ۸ شهرداری اصفهان

دومین بازشوی اضطراری روگذر امام خمینی (ره) اصفهان اجرا شد

مدیر منطقه ۸ شهرداری اصفهان از اجرای دومین بازشوی اضطراری در طبقه فوقانی خیابان امام خمینی (ره) خبر داد و گفت: با ایجاد دو بازشو در رفیوژ میانی این مسیر، امکان دوربرگردان اضطراری و دسترسی سریع تر خودروهای امدادی و شهروندان هنگام بروز حوادث و انسداد مسیر فراهم شده است.

حسن محمد حسینی ضمن اشاره به اهمیت امدادرسانی در مواقع بروز حادثه روی طبقه

سرتانشیر مجتبی دهقانی
سخن‌گو و رئیس اداره ارتباطات سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری اصفهان

نجات ۲۲۲ نفر در حوادث هفته گذشته

سخن‌گو و رئیس اداره ارتباطات سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری اصفهان از ثبت ۷۸۸۲ تماس با سامانه ۱۲۵ طی هفته گذشته خبر داد و گفت: این تماس‌ها به انجام ۳۶۷ عملیات اطفای حریق و امداد و نجات در سطح شهر منجر شد.

سرتانشیر مجتبی دهقانی اظهار کرد: از مجموع تماس‌های شهروندان، ۱۳۶ مورد حریق بوده که شامل منزل مسکونی با ۱۴ مورد، اماکن تجاری و صنعتی با ۱۰ مورد، ۴۹ مورد حریق صنایعات صنعتی و کشاورزی، دو مورد حریق در دامداری و حریق وسایل نقلیه ۱۳ مورد بوده است.

سخن‌گو و رئیس اداره ارتباطات سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری اصفهان ادامه داد: ۲۲۶ حادثه مختلف ازجمله تصادف با ۲۳ مورد، حیس در آسانسور ۱۳۶ مورد، حبس در محیط‌های بسته تجاری و کارگاهی ۲۶ مورد، ۲۲ مورد مهار یا نجات حیوانات ۱۵ مورد نجات و خارج کردن افراد گرفتار شده در رودخانه، دو مورد گیرکردن حلقه در انگشت، شش مورد نجات افراد گرفتار در کوه و ۱۱ حادثه مختلف همچون حوادث ساختمانی ازجمله گودبرداری، تخریب غیراصولی و ریزش گزارش شده است.

دهقانی با بیان اینکه هفته گذشته ۱۴۹ مورد استقرار خودروهای اطفائی به سطح شهر و ۱۳۸ گشت ایمنی به منظور شناسایی نقاط مخاطره آمیز و برای ارائه خدمات بهتر به شهروندان صورت گرفته است، تصریح کرد: ۴۶ تماس منجر به اعزام برای ارائه خدمات ایمنی مضاعف به شهروندان گزارش شده است.

او تصریح کرد: آتش نشانان در ۳۶۷ عملیات موفق شدند جان ۲۲۲ نفر از شهروندان گرفتار در حریق و حوادث را نجات دهند یا از صدمه‌های بیشتر به آن‌ها جلوگیری کنند؛ همچنین در هفته گذشته هیچ مورد فوتی گزارش نشده است.

حسین کارگر
مدیر منطقه ۵ شهرداری اصفهان

منطقه ۵ اصفهان آماده جذب سرمایه‌گذاران و اجرای پروژه‌های مشارکتی

مدیر منطقه ۵ شهرداری اصفهان از ظرفیت‌های متنوع این منطقه برای سرمایه‌گذاری و اجرای پروژه‌های مشارکتی خبر داد و گفت: موقعیت شهری، ظرفیت‌های تجاری و تفریحی و تقاضای مناسب در حوزه مسکن، فرصت‌های چشمگیری برای حضور بخش خصوصی و فعالان اقتصادی ایجاد کرده است. حسین کارگر اظهار کرد: منطقه ۵ شهرداری اصفهان از ظرفیت‌های متنوعی در حوزه سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های مردمی برخوردار است و مدیریت شهری این منطقه از حضور فعالان اقتصادی و بخش خصوصی برای اجرای طرح‌های مختلف استقبال می‌کند.

او با اشاره به ظرفیت‌های تجاری منطقه ۵ افزود: یکی از فرصت‌های جذاب سرمایه‌گذاری در این منطقه، استفاده از ظرفیت‌های تجاری و اقتصادی موجود است؛ به ویژه اینکه هسته مرکزی منطقه به واسطه برخورداری از ظرفیت‌های متنوع تفریحی، خدماتی و شهری، زمینه مناسبی برای توسعه فعالیت‌های تجاری و اقتصادی دارد.

مدیر منطقه ۵ شهرداری اصفهان ادامه داد: این ظرفیت‌ها می‌تواند زمینه اجرای پروژه‌های جدید و متنوع را فراهم کند و مدیریت شهری آماده بررسی پیشنهادهای فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود در چهارچوب ضوابط و برنامه‌های شهری است. کارگر با اشاره به ظرفیت منطقه ۵ در حوزه ساخت‌وساز و پروژه‌های مسکونی تصریح کرد: به دلیل تراکم جمعیتی و محدودیت مالکان تحویل داده شده است.

سلطان‌آقای تصریح کرد: بازسازی واحدهای آسیب دیده تنها به یک عملیات ساختمانی محدود نمی‌شود و تلاش مدیریت شهری بر این است که روند بازسازی با رعایت الزام‌های فنی، ایمنی و کیفیت لازم انجام شود تا شهروندان بتوانند با اطمینان بیشتری به واحدهای خود بازگردند.

او خاطرنشان کرد: عملیات بازسازی اماکن مسکونی و تجاری آسیب دیده در منطقه ۷ به صورت مرحله‌ای در حال انجام است و مجموعه مدیریت شهری تلاش می‌کند با استفاده از ظرفیت‌های موجود، موانع اجرایی را برطرف و روند تحویل واحدها به شهروندان را تسریع کند.

ادامه بازسازی تا تحویل آخرین واحدها

مدیر منطقه ۷ شهرداری اصفهان با تأکید بر استمرار عملیات اجرایی گفت: پیشرفت کلی پروژه بازسازی اماکن مسکونی و تجاری شهروندان در منطقه، طبق برآورد‌های انجام شده، بیش از ۹۲ درصد بوده و بخش عمده مسیر بازسازی طی شده است.

سلطان‌آقای اضافه کرد: اولویت مدیریت منطقه، تکمیل واحدهای باقی‌مانده، به ویژه ساختمان‌های بلندمرتبه آسیب دیده و فراهم کردن شرایط لازم برای بازگشت مالکان به واحدهای خود است که این روند تا تکمیل و تعیین تکلیف همه واحدهای آسیب دیده ادامه خواهد داشت.

او تأکید کرد: هدف نهایی این است که به تکمیل عملیات بازسازی، علاوه بر بازگرداندن واحدهای مسکونی و تجاری به چرخه استفاده، آرامش و اطمینان خاطر شهروندان آسیب دیده نیز سریع تر فراهم شود.

پاتوقی برای زاینده‌رود؛ جایی میان تاریخ، فرهنگ و امید

پاتوق فرهنگی زاینده‌رود در ضلع شمالی پل خاوجو، فضایی برای گفت‌وگو، تماشای فیلم و مستند، مطالعه و آشنایی با تاریخ و سرنوشت زاینده‌رود است که با هدف ایجاد فرصتی برای گفت‌وگو و فرهنگی و اجتماعی درباره بیم‌ها و امیدهای این رودخانه تمدن ساز، میزبان گروه‌های مختلف فرهنگی، علمی و ورزشی شهرداری اصفهان برگزار شد. مائده نصرصفهانی، فاطمه اسدی، زینب محقیقانی، جمعی از اعضای و ورزشی شهرداری اصفهان برگزار شد. مائده نصرصفهانی، فاطمه اسدی، زینب محقیقانی، جمعی از اعضای و ورزشی شهرداری اصفهان برگزار شد. مائده نصرصفهانی، فاطمه اسدی، زینب محقیقانی، جمعی از اعضای و ورزشی شهرداری اصفهان برگزار شد.

مهدی سلطان‌آقای
مدیر منطقه ۷ شهرداری اصفهان

بازسازی برج‌های آسیب دیده منطقه ۷ اصفهان تا پایان آبان به پایان می‌رسد

مدیر منطقه ۷ شهرداری اصفهان از تداوم عملیات بازسازی برج‌های مسکونی آسیب دیده در جریان جنگ تحمیلی رمضان خبر داد و گفت: بیش از نیمی از عملیات بازسازی این واحدها انجام شده است و پیش‌بینی می‌شود تا پایان آبان سال جاری تمام واحدهای مسکونی بلندمرتبه به مالکان تحویل شود.

مهدی سلطان‌آقای با اشاره به آخرین وضعیت بازسازی واحدهای مسکونی آسیب دیده در منطقه ۷ شهرداری اصفهان اظهار کرد: روند بازسازی مجتمع‌های مسکونی آسیب دیده در جریان جنگ تحمیلی رمضان با جدیت در حال پیگیری است و در حال حاضر عملیات اجرایی در برج‌های بلندمرتبه اطراف مجتمع اپتیک و اداره گاز نیز ادامه دارد.

او افزود: بخش چشمگیری از عملیات بازسازی این مجموعه‌ها انجام شده و بیش از نیمی از پروژه به مرحله اجرا رسیده است. بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده، تلاش می‌کنیم عملیات بازسازی واحدهای مسکونی بلندمرتبه باقی‌مانده را تکمیل کرده و تا پایان آبان واحدها را برای تحویل به مالکان آماده کنیم.

بازسازی بیش از یک هزار و ۷۰۰ واحد آسیب دیده

مدیر منطقه ۷ شهرداری اصفهان با اشاره به گستردگی خسارت‌های وارد شده به اماکن مسکونی و تجاری این منطقه ادامه داد: در مجموع بیش از دو هزار و ۲۰۰ واحد در منطقه ۷ دچار آسیب شده بود که با برنامه‌ریزی و اقدام‌های انجام شده، تاکنون بیش از یک هزار و ۷۰۰ واحد بازسازی و به مالکان تحویل داده شده است.

سلطان‌آقای تصریح کرد: بازسازی واحدهای آسیب دیده تنها به یک عملیات ساختمانی محدود نمی‌شود و تلاش مدیریت شهری بر این است که روند بازسازی با رعایت الزام‌های فنی، ایمنی و کیفیت لازم انجام شود تا شهروندان بتوانند با اطمینان بیشتری به واحدهای خود بازگردند.

او خاطرنشان کرد: عملیات بازسازی اماکن مسکونی و تجاری آسیب دیده در منطقه ۷ به صورت مرحله‌ای در حال انجام است و مجموعه مدیریت شهری تلاش می‌کند با استفاده از ظرفیت‌های موجود، موانع اجرایی را برطرف و روند تحویل واحدها به شهروندان را تسریع کند.

ادامه بازسازی تا تحویل آخرین واحدها

مدیر منطقه ۷ شهرداری اصفهان با تأکید بر استمرار عملیات اجرایی گفت: پیشرفت کلی پروژه بازسازی اماکن مسکونی و تجاری شهروندان در منطقه، طبق برآورد‌های انجام شده، بیش از ۹۲ درصد بوده و بخش عمده مسیر بازسازی طی شده است.

سلطان‌آقای اضافه کرد: اولویت مدیریت منطقه، تکمیل واحدهای باقی‌مانده، به ویژه ساختمان‌های بلندمرتبه آسیب دیده و فراهم کردن شرایط لازم برای بازگشت مالکان به واحدهای خود است که این روند تا تکمیل و تعیین تکلیف همه واحدهای آسیب دیده ادامه خواهد داشت.

او تأکید کرد: هدف نهایی این است که به تکمیل عملیات بازسازی، علاوه بر بازگرداندن واحدهای مسکونی و تجاری به چرخه استفاده، آرامش و اطمینان خاطر شهروندان آسیب دیده نیز سریع تر فراهم شود.

محمد نورصالحی
رئیس شورای اسلامی شهر اصفهان

قطار پروژه‌های بزرگ اصفهان به ایستگاه افتتاح رسید

رئیس شورای اسلامی شهر اصفهان با تشریح آخرین وضعیت پروژه‌های شاخص عمرانی و زیست محیطی شهر، از بهره‌برداری تقاطع غیرهمسطح شهید رئیسی و پیشرفت پروژه شهید فخری زاده خبر داد و گفت: بخش‌های باقی‌مانده این ابرپروژه تا پایان شهریور سال جاری به بهره‌برداری می‌رسد.

محمد نورصالحی اظهار کرد: یکی از پروژه‌های مهم و شاخصی که این روزها در حوزه حمل‌ونقل و ترافیک اصفهان به سرانجام رسیده، پروژه تقاطع غیرهمسطح شهید رئیسی در محور فرودگاه، مقابل حصه است؛ طرحی که با دو بخش شمالی و جنوبی از سال گذشته آغاز شد و اکنون با تکمیل عملیات اجرایی، برای بهره‌برداری مردم آماده شده است و به زودی نیز افتتاح رسمی آن با حضور مقامات کشوری انجام خواهد شد.

او افزود: این پروژه با اعتباری بیش از یک همت اجرا شد و به پایان رسید و علاوه بر آسان شدن تردد در این محورهاصلی و شریانی شهر، نقش مهمی در ارتقای کیفیت فضایی، شهری و اجتماعی منطقه دارد؛ منطقه‌ای که پیش‌تر میان دو بخش آن ارتباط ضعیفی وجود داشت و همواره شاهد تصادف‌های منجر به فوت در این مسیر بودیم. با اجرای این پروژه یکی از کارهای شاخص و شایسته در این محور به ثمر نشست.

رئیس شورای اسلامی شهر اصفهان گفت: در محور شهید فخری زاده را در دست اجرا داریم؛ پروژه‌ای بزرگ در محل تلاقی رینگ چهارم با محور روشن دشت به سمت شرق اصفهان و سایت حصه که آن هم با اعتباری بیش از یک همت در حال تکمیل است.

نورصالحی ادامه داد: در حال حاضر بخش‌هایی از این طرح تکمیل شده و در حال بهره‌برداری است و بخش‌های باقی‌مانده نیز تا پایان شهریور و در هفته دولت یا دفاع مقدس افتتاح خواهد شد که گره ترافیکی مهمی را برطرف و ایمنی تردد در حلقه چهارم اصفهان را تقویت خواهد کرد.

نورصالحی ادامه داد: برنامه ما این بود که حلقه چهارم ترافیکی را تا مقابل سپاهان شهر برسانیم و یک نیمه کامل شهر را با این رینگ از شمال تا جنوب تکمیل کنیم؛ اما حدود سه کیلومتر از انتهای ترین بخش پروژه که باید از اراضی راه‌آهن عبور کند، به دلیل همکاری نکردن هنوز باقی‌مانده است؛ درحالی که طرح مصوب وجود دارد. اراضی را اختیار دولت است و جلسه‌های متعددی با محوریت استانداری برگزار شده، اما همکاری لازم از سوی مجموعه مرتبط صورت نگرفته و پروژه در این بخش متوقف مانده است. او تصریح کرد: درحالی که اجرای حلقه چهارم ترافیکی از وظایف دولت و راهداری بوده، مدیریت شهری بخش عمده هزینه‌های آزادسازی را از دوره‌های قبل تا امروز برعهده گرفته است؛ تنها آزادسازی قطعه پایانی باقی‌مانده است که باید توسط راه‌آهن انجام شود و امیدواریم با همکاری وزارت راه و شهرسازی و مجموعه دولت، این بخش نیز تعیین تکلیف شده تا پروژه به طور کامل محقق شود.

رئیس شورای اسلامی شهر اصفهان خاطرنشان کرد: در حوزه محیط زیست نیز چندین تصفیه‌خانه پساب در حال تکمیل، افتتاح و راه‌اندازی است. با اینکه این روزها جریان زاینده‌رود را شاهد هستیم، برای حفظ فضای سبز شهر و جلوگیری از آسیب به آن، نیاز جدی به تصفیه‌خانه‌های محلی داشتیم. این تصفیه‌خانه‌ها در نقاط مختلف شهر به مراحل پایانی رسیده‌اند و آماده بهره‌برداری هستند. محمد نورصالحی خاطرنشان کرد: شبکه آب فاضلابی شهر که اصفهان نخستین شهر کشور در اجرای آن در سطح کل شهر است، در مراحل نهایی قرار دارد و امیدوارم بتوانیم آن را نیز به عنوان یکی از پروژه‌های شاخص سال جاری به بهره‌برداری برسانیم.

فرهنگ‌سازی حجاب و عفاف در گالری‌های مترو و BRT اصفهان

اداره توسعه فرهنگ شهروندی شهرداری اصفهان با اکران مجموعه‌ای از آثار تصویری با محوریت حجاب و عفاف در گالری‌های شهری، تلاش کرده است مفاهیم اخلاقی و اجتماعی مرتبط با این موضوع را با زبانی تصویری و قابل فهم در معرض دید شهروندان قرار دهد. اداره توسعه فرهنگ شهروندی شهرداری اصفهان در ادامه برنامه‌های سالانه خود در حوزه استفاده فرهنگی از فضاهای شهری، مجموعه‌ای از طرح‌های گرافیکی با موضوع حجاب و عفاف را در گالری‌های مترو و

رمزوراز معاصریت از راوی تارویداد

به بهانه انتشار کتاب «راز نو»، بایدها ونباید های روایت مساجد معاصر اصفهان را در گفت وگو با مؤلف کتاب بررسی کردیم

فاطمه
رجب زاده

دبیر صفحه کانون ها

سلسله گزارش های «مسجد پویا» در صفحه «کانون ها» حاصل این دغدغه بود که روایتی عینی از اکنون مساجد بیان شود. در این گزارش ها، خبرنگاران روزنامه با حضور در مساجد و گفت وگو با نمازگزاران، امام جماعت و هیئت امنای مسجد، در عین توجه به آداب و محیط مساجد، به برداشتی کلی از مسجد می رسیدند. گزارش هایی که ماده خام دیگر گزارش های این حوزه را فراهم کرد و ازطرفی، مورد توجه دغدغه مندان و متولیان مربوط نیز قرار گرفت. این مقدمه از جهت ارتباط آن با کتاب «راز نو» و موضوع گزارش فعلی ما بیان شد؛ کتابی شامل ۱۸ جستار از مواجهه نویسندگان با مساجد معاصر که هریک از منظر، مشاهده های خود را نوشته اند و در ماه گذشته رونمایی شد. گفت وگویی ما با مجتبی شاه مرادی، از گردآوردگان این کتاب، به این جهت است که به بهانه روز جهانی مسجد، کمی بیشتر درباره این نهاد در جامعه مان صحبت کنیم. مسجد چطور مکانی است؟ چه کارکرد هایی در جامعه مان دارد و فارغ از این عبارات رایج، مسجد، در وجود ما ایرانیان مسلمان چه معنایی دارد؟

■ باتوجه به پیشینه ای که از شما در حوزه مدیریت فرهنگی می شناسیم، چطور پرداختن به حوزه «مسجد» برایتان دغدغه شد؟

واقعیت این است که نیایشگاه ها و پرستشگاه ها در دنیا، مکان رویداد های خاصی هستند. فکر می کنم خاص ترین و ناب ترین مکان های دنیا، پرستشگاه ها هستند. فرقی نمی کند که چه مکتب و آیینی باشد؛ اما به جهت آن حسی که مردم به یک منبع قدرت و ناب ترین احساسات، خالص ترین و بهترین کارها بوده و هست؛ مثلاً کلیساهایی را که در دوره های مختلف ساخته شده اند، ببینید؛ متوجه می شوید که همه هنر در کلیساها متمرکز شده است. در معبد بودایی که بروید، همین است؛ در معبد شینتو در ژاپن هم همین است؛ در کنیسه ها هم چنین اتفاقی را می بینید. اساساً یک سری از هنرها به واسطه همین پرستشگاه ها تجلی خاص پیدا کرده اند و به اوج رسیده اند. شما فرض بگیرید اگر کاشی کاری ما در ایران و بعد در اصفهان، عرصه بروز مساجد را نداشت، احتمالاً به این اوج نمی رسید یا به نظر من، اگر کلیسا نبود، نقاشی اصلاً به این اوج نمی رسید؛ مجسمه سازی نیز به نظر می داند اصلاً پرستشگاه هاست؛ از بت شروع کنید و بیاید تا چیزهایی از این دست؛ همچنین پرستشگاه واقعا یک مکان رویداد قابل تأمل است؛ شما در آن می توانید مردم شناسی داشته باشید. پس از چندین جهت مسجد قابل توجه است.

■ در واقع مادر فرهنگ است.

بله؛ این را از این جهت عرض می کنم که وقتی آدم از مرزها عبور می کند و به آن سوی دنیا می رود، انصافاً چیزهای بسیار ویژه و شگفت انگیزی در دنیا وجود دارد. ما گاهی فکر می کنیم عظیم تر و بزرگ تر از مسجد امام یا مسجد شیخ لطف الله وجود ندارد؛ اما وقتی می روی و می بینی، متوجه می شوی که بناهای دیگری هم وجود دارند؛ کارهای بسیار خاصی وجود دارد. بعد با خود

می گویی که خب، در ایران یا در اسلام، مثلاً دین به یک تعبیر محرک این اتفاق بوده است؛ اما آنجا دقیقاً محرک چه بوده که چنین اتفاقی افتاده؟ اصلاً چرا این گونه ساخته شده است؟ پس تلاقی عناصر مهم می شود و شما در هر دوره ای اگر بخواهید اوج خلاقیت را در هنر، معماری و حوزه های مختلف ببینید، باید به پرستشگاه ها رجوع کنید و تجلی حال آن دوره را ببینید. نکته بعدی اینکه تقریباً همه مردم، فارغ از رنگ و نژاد و اعتقاد، در مسیر زندگی گذرشان به پرستشگاه می خورد. معمولاً پرستشگاه جایی است که آدم ها حتماً از کودکی تا کهنوت سن از آن گذر می کنند و به آن می رسند؛ اما علاوه بر همه این کاربردهای فرهنگی، مذهبی و دینی، مساجد در اصفهان یکی از ارکان شهرسازی ما هم هستند؛ همان طور که مثلاً در استانبول هم مساجد یک رکن از شهرسازی هستند؛ یعنی جایی که مسجد وجود ندارد، انگار شهری وجود ندارد. درحالی که شما وقتی یک منطقه شهری را توصیف می کنید، از خیابان، خانه ها، کوچه، میدان، پل و این جور چیزها نام می برید. در طول تاریخ برای ما در اصفهان و برای شهرهایی مثل استانبول، انگار مسجد یک رکن بسیار جدی در نظام شهرسازی بوده و هست.

■ یعنی هم هویت دارد و هم هویت می دهد.

بله؛ اما نکته ای که وجود دارد این است که در اصفهان آن قدر سایه آثار تاریخی سنگین است که معاصریت خیلی وقت ها فراموش می شود و به چشم نمی آید؛ درحالی که معاصریت خیلی اهمیت دارد. واقعیتش این است که بنده شخصا خاطره چندانی از مسجد شیخ لطف الله ندارم یا مثلاً با مسجد جامع و مسجد

امام به واسطه د عاهای ا یوحیمزه و اعتکاف ها، انسی دارم که اگر نبود، ما از این ها خاطره ای نداشتیم. این یعنی آن قدر این سازه ها درحقیقت سایه شان سنگین است که اجازه نمی دهند آن چیزی که در معاصر دارد اتفاق می افتد، ظهور و بروز جدی پیدا کند. برداشت شخصی من این است که عدم توجه به این معاصریت، یک چیز را در ما می کشد؛ آن هم شوق ساخت و ساز و توسعه بیشتر شهر و آن چیزی است که در تجلی و ساخت مساجد و حفظ آن ها در گذشته وجود داشته و باید در ادامه هم پیش برود. در همین اکنون اصفهان، همچنان مردم مسجد می سازند؛ نوسازی می کنند و بخش عمده ای از زیستمان در مساجد معاصر است؛ هرچند در سایر نقاط جهان مساجد تاریخی نیز همچنان رونق دارند؛ مثلاً در استانبول، در ایاصوفیه یا مسجد سلطان احمد یا در واتیکان، در کلیسای اصلی که وجود دارد، به طور مستمر برنامه اجرا می شود؛ آدم ها می روند؛ عبادت انجام می دهند و مسجد یا کلیسا کاملاً زنده است؛ اما در ایران شاید بعضی از مساجد این طور نباشد؛ مثلاً مسجد سید نماز در آن برگزار می شود، اما مسجد زنده نیست. درصورتی که شما وقتی به مسجد ایاصوفیه می روید، می بینید همین مسجد تاریخی کاملاً زنده است؛ همه چیزش زنده است؛ نه اینکه فقط یک شبستان آن طرف باشد که ظهر و عصر در آن نماز برگزار شود. البته در گذشته هم این طور نبوده است. در طول زیست مسجد جامع اصفهان، دائماً معاصریت به آن لحاظ شده است. یک شبستان بوده، بعد آن صحن اضافه شده، یکی این ایوان را اضافه کرده؛ دائماً به آن چیزی اضافه شده و جلوفته است؛ هرچند اکنون متوقف شده است. با برخی مساجد که در سال های گذشته تلاش کردند کاربری هایشان را توسعه دهند و از این جهت تداوم پیدا کنند، بعضاً الگوی تجاری سازی در پیش گرفتند. این نکته بیان شد برای اینکه بگویم دغدغه اصلی، معاصریت است. تصویرمان این است که چون مسجد امام یا مسجد شیخ لطف الله را داریم، پس حلالی توانیم یک مسجد با ۴۰ یا ۵۰ سال عمر آخراب کنیم و بعد چیز دیگری جای آن بسازیم؛ درحالی که همین مسجد بخشی از هویت معاصر ما را شکل می دهد. ما این ها را درک نمی کنیم. می گویم یک سازه است که می توان در آن دخل و تصرف کرد و این ها همان چیزهایی است که می خواهیم بگویم در بحث معاصریت مهم است. اگر به اینجا برسیم که سازه های معاصر ما، به خصوص مساجد، اهمیت ندارند، درواقع داریم این زنجیره را قطع می کنیم. از یک جایی به بعد شخص می پرسد چرا مسجد بسازم؟ وقتی ممکن است فردا کسی بیاید و آن را صاف کند و از بین ببرد؟ مثال هایی از این دست زیاد است و هدف ما هم از مواجهه نویسندگان با مساجد، این بود که نگاهمان کمی از مساجد تاریخی فاصله بگیرد و ببینیم سرمایه های فعلی مان چه هستند و در چه وضعیتی قرار دارند.

■ باتوجه به تعریف چندجانبه ای که از مساجد به عنوان نوعی پرستشگاه داشتید، کدام ابعاد آن در جستارها موضوعیت داشته است؟

اول اینکه، برخی مساجد معاصر حقیقتاً واجد ارزش معماری اند؛ دوم اینکه، در آن ها آرایه ها و اتفاق های هنری معاصر تجلی پیدا می کند؛ سوم اینکه، این ها مکان

خاطره و مکان رویدادند و در معاصریت، اهمیت مکان رویدادها بسیار زیاد است.

■ روند اجرایی کردن طرح چطور پیش رفت؟

این یک پروژه کاملاً داوطلبانه بود و بعد از اینکه لیست مساجد در اختیار نویسندگان قرار گرفت، مجموعاً ۱۸ جستار به چاپ رسید. در ماه های آتی هم ان شاء الله جلد دوم را هم منتشر می کنیم.

■ تغییر مبنایی در جلد بعد خواهید داشت؟

نه، روند آن همین جمع آوری جستارها درباره مساجد معاصرمان است. هر شخصی از منظر خودش به مساجد نگاه می کند و در نهایت روایت اصلی، جمع روایت هاست.

■ کلان روایت نهایی چه چیز را نشان می دهد؟ آیا صرفاً ثبت و ضبط واقعیت این مساجد و زیستنی است که در آن ها جریان دارد یا چیزی فراتر از این است؟

کلان روایت اصلی، از نظر من، اهمیت معاصریت است. ذهن ایرانی، به طور خاص ذهن اصفهانی، خیلی در گذشته سیر می کند و معاصریت خودش را فراموش می کند. وقتی شما به معاصریت توجه ندارید، زندگی رنگ و بوی خیلی جدی نمی گیرد؛ شما از زندگی لذت کافی نمی برید و به این ترتیب، نمی توانید خلق جدید داشته باشید.

■ این معاصریت در کالبد وجود دارد؛ اما با حفظ معنا. درحالی که روایت مردم در کتاب کمتر به چشم می آید. ما در اصفهان هم دچار مسئله ای هستیم که همان دوگانه حفاظت و توسعه در نگاه به میراث است. یک عده می گویند حفاظت و یک عده هم می گویند توسعه بده و پروژه را پیش ببر؛ بدون اینکه اصلاً ملاحظه ای داشته باشد. این معاصریت دقیقاً قرار است این دورا به هم پیوند بدهد و در این میان قرار بگیرد؛ اما در خروجی کار انگار یک مانعی وجود داشته که اجازه نداده خیلی مردمی به موضوع نگاه شود و باز همان نگاه میراثی غلبه پیدا کرده است.

دلایلش این است که ما به کسی سفارشی ندادیم. ما می خواستیم نگاه ابتدایی ذهن نویسنده ها را داشته باشیم و به کسی نگفتیم چه بنویسند.

■ اینکه این کار به چه نویسنده ای ارائه شود، خیلی تأثیر دارد. شاید شما به نویسنده نگفتید این را بنویس؛ اما وقتی نویسنده با پیشینه مشخصی می نویسد، این غلبه دیده می شود. در بعضی روایت ها هم احساس می شود که انگار قرار بوده از بعضی موضوع ها عبور شود؛ مثلاً دو جستار درباره مسجد

ستاری داریم و خیلی عجیب است که درباره مسجد ستاری حرف بزنیم و درباره انقلاب اسلامی حرف نزنیم.

ببینید، ذهن ما ناخودآگاه هنوز از جنگ «سازه» خارج نشده است. از طرفی نمی توانستیم سازه را کلاً کنار بگذاریم؛ چون اصل مسجد این است که دست کم سازه اش بماند و تخریب نشود؛ اما در تلاش بودیم به واسطه برخی نویسندگان، از این مرحله عبور کنیم که امیدوارم در جلد آتی نقش پررنگ تری داشته باشد. یک نکته دیگر هم اینکه ما تلاش کردیم نویسندگانی از اقشار متفاوت داشته باشیم و این طور نباشد که صرفاً افراد مذهبی بنویسند؛ با این بهانه که مخاطب معمول مساجد این قشر هستند. اتفاقاً خاصیت عبادتگاه های ما این بوده که آدم ها، به خصوص در مسجد، از جایگاه های اجتماعی و با قدرت مالی متفاوت، در کنار هم زیست می کردند. جالب است این را بگوییم که تعداد زیادی از اشخاصی که شاید باورمان نبود، پدر بزرگ ها یا پدربزرگ ها یا پدربزرگ های ما این مساجد بوده اند و برای جلد آتی گفته ایم آن حسی را که به مسجد از این منظر دارید، بنویسید.

■ احیاناً نگاهی داشتید مبنی بر اینکه بتوان از این اثر، خروجی های متفاوتی به دست آورد؛ از جمله در حوزه آسیب شناسی؟

ما این اثر را را یک سری مواد خام می بینیم که شاید کسان دیگری بتوانند از آن ها استفاده کنند؛ اما حقیقتاً نتوانستیم به سمت آسیب شناسی و این مسائل برویم؛ چون به نظر می رسد آسیب های مسجد و راهکارهای اصلاح آن تا اندازه زیادی محرز است؛ اما عزمی برای اصلاحشان وجود ندارد.

■ متوجه واقعیت موضوع وصحت شما هستیم؛ اما به نظر می آید با چنین نگاهی، جستار ما از مسجد، همان طور که کتاب این طور است، بیشتر به سمت روایتی از سازه آن می رود و وقتی معنا وجود نداشته باشد، همین مسجد هم خیلی زود از معاصریت، به معنای زنده و پویا بودن، خارج می شود و به تاریخ می پیوندد.

این اثر محصول و برآمده از ذهن نویسندگان است و در نگاه آن ها معماری مسجد همچنان بر روایت های داخل آن غلبه دارد. شما همین مسجد جامع را که یک مسجد هزارساله است، در نظر بگیرید؛ اگر در هزار سال، سالی یک روایت از این مسجد بیرون آمده بود، الان هزار روایت داشتیم؛ اما چیزی نداریم. پس این مسئله را نفی نمی کنم؛ اما واقعیت این است که ذهن ما هنوز از این مرحله خارج نشده است. این اثر ادبی دینی بود به مساجد که در آینده می تواند افزونه های متفاوتی هم داشته باشد؛ روایت های کودکانه از مساجد، یا روایت هایی از منظر زنان به مسجد....

■ ما مساجد مهمی را داریم که درش بسته است و دیگر در آن ها نماز برگزار نمی شود؛ حتی می توان مطالبه کرد که چرا در مساجد تاریخی نماز جماعت برگزار نمی شود؟

اتفاق ضامن بقای مساجد همیشه همین نمازگزاران بوده اند. شما اگر در مسجد را ببندی، مسجد تبدیل به انباری می شود؛ اما اگر در آن باز باشد و نماز در آن برگزار شود، مسجد باقی می ماند، زنده می ماند و روایت و تاریخش حفظ می شود. ما اصلاً به این موضوع دقت نداریم. این چند پارگی، به خصوص درباره مساجد تاریخی، واقعا مسئله جدی است. متولیان مسجد، یعنی اوقاف، یک طرف اند؛ خود مساجد یک طرف اند؛ میراث فرهنگی یک طرف است و مردم هم یک طرف دیگر. این ها واقعا مسئله جدی هستند. مهم ترین مسئله مثلاً در جایی مثل مسجد سید، همین متولی است. میراث می گوید مسجد دست اوقاف است و به من ربطی ندارد. اوقاف می گوید دست فلانی است و به من ربطی ندارد. یعنی در نهایت، کسی مسئولیت این موضوع را گردن نمی گیرد و همین مسجد را به خاموشی می برد.

صفهان زیبا

شماره ۵۴۳۹

۲۸ / ۰۵ / ۱۴۰۵

چهارشنبه

دبیر صفحه/ جواد جلوانی
ویراستار/ عذرا دینانی

اسکندری که پیش از آن دوبار استاندار این استان شده بود (یک بار آن در زمان رضاشاه بود)، از طرف زاهدی به عنوان استاندار جدید وارد شهر شد. استاندار جدید در نخستین اطلاعیه خود قول داد در تعدیل نرخ برق شهر و ارزانی نان و گوشت، بکوشد.

تیتریک روزنامه اصفهانی در طرف‌داری از رژیم شاه پس از پیروزی کودتا

حضور دکتر عبدالمهدی رجایی در روزنامه اصفهان زیبا

فضل‌الله زاهدی چهره دیگر کودتا

فضل‌الله زاهدی، نظامی و سیاست‌مدار ایرانی بود که از طریق کودتای ۲۸ مرداد به جای محمد مصدق به سمت نخست‌وزیری ایران منصوب شد. بعدها فرزند او اردشیر زاهدی، داماد محمدرضاشاه شد. فضل‌الله زاهدی در سال‌های جنگ جهانی دوم مدتی فرمانده لشکر اصفهان بود و مسلماً در این شهر علاقه و دوستانی داشت. اتفاقاً در خلال همین سال‌ها بود که به‌واسطه ارتباط با آلمان، به‌وسیله یک افسر انگلیسی دستگیر و به فلسطین فرستاده شد. او این دستگیری را علامت ملی‌گرایی خود قلمداد کرد و با این سابقه توانست در کابینه اول دکتر مصدق وزیر کشور شود. مصدق پس از پی بردن به ارتباط او با شرکت انگلیسی نفت او را از کابینه اخراج کرد.

محمدرضا پهلوی در اصفهان/ از راست حسام دولت‌آبادی، مرتضی یزدان‌پناه، فضل‌الله زاهدی، امیرحسین ایخان، ظفر بیختر، سرهنگ نجم‌آبادی و علی صائب

دکتر حسین فاطمی

سید حسین فاطمی، در ۲۱ بهمن ۱۲۹۶ شمسی در نائین اصفهان متولد شد. او سیاست‌مدار و روزنامه‌نگار ایرانی بود که از ۱۳۳۱ تا ۱۳۳۲ به عنوان وزیر امور خارجه در دولت دکتر مصدق فعالیت کرد.

به گفته محمد مصدق، فکر ملی‌شدن صنعت نفت پیشنهاد فاطمی بود؛ همچنین ایدهٔ تشکیل جبهه ملی را مطرح کرد. او پس از کودتای ۲۸ مرداد، در یک دادگاه نظامی محاکمه و در ۲۹ آبان ۱۳۳۲ اعدام شد.

داستان کودتا در اصفهان

نگاهی به سقوط دولت مصدق و وقایع ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ در اصفهان

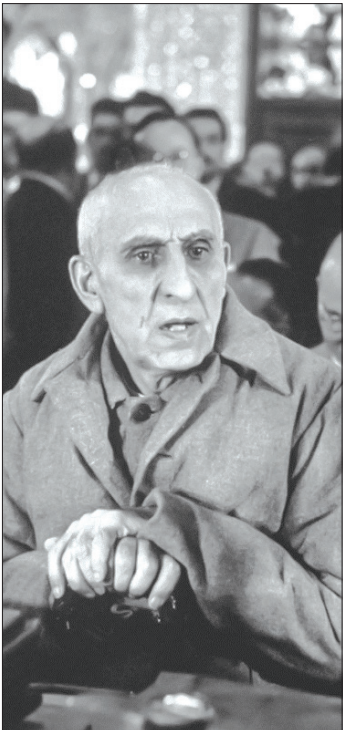
طی دو حکم جداگانه، فرمان عزل مصدق و نخست‌وزیری تیمسار فضل‌الله زاهدی را امضا کرد.

نعمت‌الله نصیری به عنوان فرمانده گارد سلطنتی، در ۲۵ مرداد ۱۳۳۲ مأمور ابلاغ فرمان محمدرضاشاه مبنی بر انفصال محمد مصدق از نخست‌وزیری و انتصاب سرلشکر فضل‌الله زاهدی به این مقام شد. نصیری در این ماجرا به دستور مصدق و به وسیله سرهنگ ممتاز، رئیس گارد محافظت از منزل مصدق، بازداشت و روانه زندان شد. با بازداشت نصیری و نیروهای تحت امر او، کودتای ضد دولت مصدق افشا شد و محمدرضاشاه، که در کلاردشت با نگرانی در انتظار فرجام مأموریت نصیری بود، پس از اطلاع از جریان شکست کودتا، کلاردشت را به سوی رامسر و سپس بغداد و رم ترک کرد.

ارتشبد نصیری، پس از پیروزی کودتا مورد تقدش شاه قرار گرفت و به سرعت پله‌های ترقی را طی کرد. او که به‌عنوان سومین رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک)، جنایت‌های زیادی را مرتکب شده بود، با پیروزی انقلاب اسلامی، محاکمه و اعدام شد

در فردای این روز مصدق در بیانیه‌ای از کشف و خنثی‌سازی یک کودتا علیه دولت خبر داد. در روز ۲۶ و ۲۷ مرداد، دو گروه مهم، یعنی حزب توده و جبهه ملی، میتینگ‌هایی پرشور ضد شاه برگزار کردند و مجسمه‌های شاه و رضاشاه را از میادین اصلی شهرها (از جمله شهر اصفهان) پایین کشیدند؛ اما مصدق به ریاست شهرانی کشور دستور داد که با هرگونه تظاهرات علیه دولت یا شاه مقابله کند؛ در نتیجه میدان از مردم و احزاب خالی شد و زمینه‌های تکمیل کودتا در تاریخ ۲۸ مرداد با دلارهای آمریکایی و حرکت اوباش و ارتش و بازداشت مصدق در خانهٔ خودش، فراهم شد.

دکتر مصدق در دادگاه

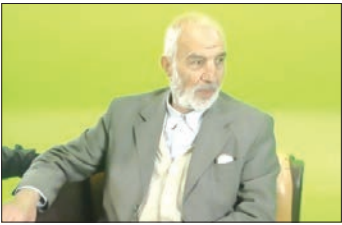
پس از وقایع کودتا/ اجتماع دهقانان و کارگران در اصفهان بر ضد حزب توده

قبل از کودتا/ اجتماع طرف‌داران حزب ایران (عضو جبهه ملی)، در اصفهان

اشتباه‌های مصدق و دلسردی مذهبیین مرحوم حسن حدادی، از نزدیکان فدائیان اسلام، در خاطره‌های خود می‌گوید: «در کودتای ۲۸ مرداد مذهب‌ها که در واقع اکثریت اصفهان را تشکیل می‌دادند، کاملاً از مسائل دلسرد شده بودند و دیگر چیزی را دنبال نمی‌کردند؛ لذا کودتای نظامی در تهران بدون مقاومت خاصی در اصفهان دنبال شد و به یاد ندارم کسی کشته شده باشد.» حدادی این اشتباه را برای دولت مصدق برمی‌شمارد؛ مصدق آزادی بیش از اندازه‌ای به توده‌ای‌ها داده و در واقع دست آن‌ها را باز گذاشته بود. به‌رحال مردم ما مسلمان هستند و با کمونیست جماعت مشکل دارند و این آزادی دادن به نفع مصدق نبود. از طرف دیگر، خود توده‌ای‌ها در تفرقه انداختن سنگ تمام گذاشتند؛ مثلاً شنیدیم که در تهران روی یک سگ نوشته بودند: «آیت‌الله» که منظورشان آیت‌الله کاشانی بود. این کارها دل مذهبی‌ها را خون می‌کرد.

۲. گروهی از متدیان از جمله فدائیان اسلام، پیوسته اصرار داشتند که مرکز فحشا و فساد برپیده شود؛ مشروبات، قمار، رقاصی و مسائل دیگر. مصدق چندان که بایبده شاید اقدامی نکرد و همین سبب شد متدیان در خصوص دولت او دلسرد شوند؛ حال آنکه در ابتدا میان ملی‌ها و مذهبی‌ها همراهی خوبی دیده می‌شد. ۳. از دولت خواسته شد که عاملان حادثه ۳۰ تیر را محاکمه و با آنان به شدت برخورد کند؛ اما پس از مدتی دیدیم که نه تنها با آن‌ها مقابله نشد، بلکه به برخی از عاملان این جنایت در خود دولت مصدق پست‌هایی دادند که این مسئله برای ما خیلی عجیب بود و اصلاً توقع آن را نداشتیم.

مرحوم حسن حداد در حال ضبط خاطره‌های انقلاب اسلامی

تیتیر روزنامه‌های اصفهان

دکتر عبدالمهدی رجایی، پژوهشگر تاریخ اصفهان، با رصد دو روزنامه «چهلستون» و «مجاهد» که در اصفهان منتشر می‌شد، به ذکر برخی وقایع می‌پردازد. البته این نشریات به‌صورت هفتگی انتشار می‌یافت که این امر خصوصاً پس از موفقیت کودتا، از انعکاس جزئیات وقایع جلوگیری کرد.

روزنامه چهلستون در روز دوم شهریور درحالی که آب‌ها از آسیاب افتاده بود، از چاپخانه درآمد. در این شماره آشکارا لحن روزنامه نسبت به قبل تغییر کرده و آثار وقوع کودتا در نوشته‌ها محسوس بود. روزنامه در خبری راجع به کودتا می‌نویسد:

«پس از رسیدن خبر سقوط دولت سابق... مردم دسته‌دسته در خیابان‌ها راه افتاده و با دادن شعار شاه پیروز است، حرکت می‌کردند. سردر تمام مغازه‌ها و دکان‌ها با بیرق ایران تزیین شده بود... مردم نظامیان غیور... در آغوش گرفته و به آن‌ها تبریک می‌گفتند... شب یکشنبه ساعت ۱۹ که پیام اعلیحضرت همایونی برای ملت فرستاده شد، آتش بازی و چراغانی مفصلی از طرف شهرداری، در میدان شاه برقرار بود. در آن شب از کثرت جمعیت و ازدحام مردم در میدان شاه، محل خالی وجود نداشت.» از دیگر حوادث روز چهارشنبه ۲۸ مرداد آن بود که «در تظاهرات شدید و دامنه‌دار عصر چهارشنبه، مطبعه راه نجات و نمایندگی روزنامه قانون مورد دستبرد قرار گرفت و به اولی خسارت مختصری وارد آمد و تابلوی دومی را شکستند؛ همچنین محل جمعیت نیروی سوم مورد دستبرد قرار گرفت.» اگرچه پس از آن مجلس اعانه‌ای برای بازماندگان شهدای «قیام ملی ۲۸ مرداد!» در اصفهان تشکیل و پولی نیز جمع شد، در منابع موجود هیچ‌جا زردگیری و زدوخورد شدید و قتل خبری نیست.

موضوع دیگری که در منابع آمده دستگیری کشاورز صدر، استاندار اصفهان است. کشاورز صدر از یاران صدیق مصدق بود و به قول روزنامه چهلستون، «دستور برچیدن عکس‌های شاه را از ادارات داده بود. با وقوع کودتا او به خانه دکتر مرتضی حکمی رفت و در آنجا پنهان شد؛ اما دستور جلب او رسیده بود و اوباش محمدرضاشاه او را یافتند و به تهران فرستادند و خانه دکتر محمدرضاحکمی را نیز غارت کردند. استانداری اصفهان از طرف دولت زاهدی به کفالت تیمسار سرتیپ دولو، فرمانده لشکر اصفهان، سپرده شده بود. دو هفته بعد هم امیر نصرت

شعبان جعفری، معروف به شعبان بی‌مخ، سردسته اوباش در کودتای ۲۸ مرداد

از اعلام جمهوری تا فروش عکس‌های شاه!

در زمینه ملی‌شدن نهضت نفت، نقش روحانیت، قیام خوین ۳۰ تیر ۱۳۳۲ و کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، هنوز هم کسانی هستند که سینه‌ای پر از سخن دارند و تا دیر نشده است باید به سراغ ثبت خاطره‌های آنان رفت.

محمود فروزبخش در گفت وگو با پدربزرگ خود، چنین می‌نویسد: مرحوم پدربزرگم (حاج مرتضی نجفی) صبح ۲۸ مرداد به قصد درمان و دریافت نسخه به مطب دکتر می‌رود که در راه با صحنه‌های عجیبی روبه‌رو می‌شود. از آنجا که مطب دکتر در خیابان چهارباغ قرار داشته، ایشان در آن روز با حوادث اتفاق افتاده در بطن شهر روبه‌رو می‌شود. اولین چیزی که حیرت پدربزرگم را برمی‌انگیزد، این است که کسی عکس شاه را پاره می‌کند. از طرف دیگر، دکتر حسین فاطمی در رادیو می‌گوید: «ای مردم، شاه فرار کرد و از ایران رفت، من اعلام جمهوری می‌کنم!»

فضای شهر به شدت ملتهب بود و اگر کسی تنها به ظواهر می‌خواست اکتفا کند، می‌توانست از چیزی مانند سقوط سلطنت سخن بگوید. البته در آن زمان ملی‌گراها چنین قصدی نداشتند و مصدق پیوسته خود را وفادار به قانون سلطنت مشروطه می‌دانست و این تنها دکتر فاطمی و حزب توده بود که چنین شوکی را به همه منتقل کرد.

پدربزرگم تعریف می‌کند که به مطب دکتر می‌رود و کارش طول می‌کشد. وقتی از مطب بیرون می‌آید، به‌طور شگفت‌انگیزی تقریباً شهر آرام به نظر می‌رسد. یک نفر از رادیو چنین پیامی می‌دهد: «من سرلشکر زاهدی هستم؛ به سگ‌های کمونیست اخطار می‌کنم که به خانه‌هایشان برگردند!» همین اخطار از سوی یک مقام ارشد ارتشی کافی بود که تمام بلواها در اصفهان بخوابد.

پدربزرگم می‌گوید: «ما همین حرف را شنیدیم و تمام. خودم دیدم که وسط چهارباغ یک نفر راه افتاده بود و عکس شاه را می‌فروخت. اتفاقاً گران هم می‌فروخت. حتما کسانی که صبح عکس شاه را پاره کرده بودند، حالا باید می‌دویدند و یک عکس شاه برای مغازه خودشان می‌خریدند تا ثابت کنند شاه دوست هستند و قصد جدال با دولت نظامی را ندارند.

خلاصه آن فرد با زرنگی‌اش حتماً کلی سود کرده بود! تا شب تقریباً مسائل حل شده بود. من که ندیدم در اصفهان کسی گلوله‌ای شلیک کند؛ فقط شنیدم که از طرف شرق اصفهان (آبشار و مشتاق فعلی) عده‌ای از اراذل و اوباش را با پول جمع کرده بودند تا وسط خیابان‌ها شعار دهند. در میان آنان زنان معروفه شهر فریاد می‌زدند: مصدق کله‌کدو/ سیاستش رفت لا پتو!»

کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ واقعه‌ای مهم در تاریخ معاصر ایران است. این رخداد تلخ نمادی از نقض آشکار حاکمیت ملی و مداخله بیگانگان در امور داخلی ایران بود که حق مردم برای تعیین سرنوشت خود را پایمال کرد و به تشدید استبداد و وابستگی انجامید.

شکست نهضت ملی، پیامدهایی چون تحکیم استبداد و تضعیف موقعیت ایران در عرصه‌های داخلی و بین‌المللی داشت و تأثیری عمیق بر حوزه‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی کشورمان گذاشت.

پیشینه: قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱ و استعفای قوام

دکتر محمد مصدق (۱۲۶۱–۱۳۴۵ شمسی) در ۱۳۲۸ با چند حزب وارد اتحاد شد و به تأسیس جبهه ملی ایران اقدام کرد. او در ۱۳۳۰ به نخست‌وزیری رسید و در نخستین قدم، قانون ملی‌شدن نفت ایران را اجرایی کرد؛ به همین دلیل، سقوط دولت او توسط دو دولت استعماری بریتانیا و آمریکا طرح ریزی شد.

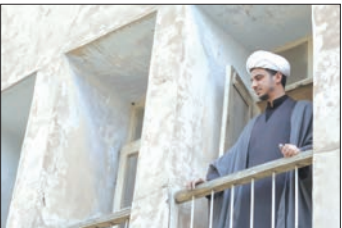
در تیر ۱۳۳۱ مصدق از شاه درخواست کرد مسئولیت وزارت جنگ را به او بسپارد. علت این تقاضا، کارشکنی امرای ارتش در انجام اصلاحات مورد نظر دولت بود. به دلیل عدم پذیرش شاه، مصدق استعفا داد. در تیرماه ۱۳۳۱ شمسی در پی کناره‌گیری مصدق از نخست‌وزیری و روی کار آمدن قوام‌السلطنه با پشتیبانی آمریکا و انگلیس، آیت‌الله کاشانی اعلام کرد که اگر قوام تا ۲۸ ساعت کنار نرود، اعلام جهاد خواهد کرد؛ همچنین دستور قوام‌السلطنه برای کشف حجاب، به قیام مردم اصفهان در ۲۹ تیر در برابر حکومت منجر شده بود که در این رویاوری عملاً نیز پا به میدان نهاده‌اند. این قیام در تهران و سایر شهرها در ۳۰ تیر به وقوع پیوست که به شهادت عده‌ای منجر شد. در نتیجهٔ این قیام، قوام استعفا داد و مصدق مجدد به نخست‌وزیری رسید.

آیت‌الله کاشانی: حامی اصلی دکتر مصدق در ملی‌شدن صنعت نفت، که بعداً از او فاصله گرفت

شهادت آیت‌الله جرقویه‌ای در اصفهان در قیام ۲۹ تیر ۱۳۳۱، مردم اصفهان به خیابان‌ها ریختند و خواستار سرنگونی قوام شدند. آیت‌الله محمدرضا جرقویه‌ای (از استادان حوزه علمیه اصفهان)، پیشاپیش تظاهرات مردمی اصفهان شرکت کرد. مردم قصد داشتند با تلگراف‌زدن به تهران از نخست‌وزیری مصدق حمایت کنند؛ اما مأموران با مردم درگیر شدند و یکی از شرکت‌کنندگان به ضرب گلوله مأموران کشته شد. سرهنگ نادری، فرمانده نیروهای شهربانی، پس از دستور تیراندازی، خود به جلو آمد و با انداختن تفنگ به قلب آیت‌الله جرقویه‌ای ضربه‌ای وارد کرد که ایشان بر اثر آن از پله‌های تلگراف‌خانه سقوط کرد و نقش بر زمین شد.

او بر اثر ازدحام جمعیت و فرار مردم، دچار صدمه‌های سنگینی شد و یک ماه و اندی در منزل بستری بود و سرانجام نیز در پی همان ضربه‌ها در شب هشتم محرم الحرام ۱۳۳۱ قمری (شهریور ۱۳۳۱ شمسی) چشم از جهان فرو بست و به دیدار حق شتافت و در تکیه سیدالعراقین تخت فولاد به خاک سپرده شد.

بازدید از منزل ساده و محل شهادت آیت‌الله جرقویه‌ای (در کوچه تخت طاووس، پشت میدان امام) که امروز به مخروطیه تبدیل شده است

کودتای ۲۵ مرداد

در ۲۳ مرداد ۱۳۳۲ بنا بر نقشه سیا موسوم به «آکس»، برای براندازی دولت مصدق، شاه

آموزش و پرورش در سخت‌ترین شرایط کشور فراموش نشد

رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت: در دو سال گذشته اقدامات مهمی در حوزه فضاهای آموزشی، معلمان، دانش‌آموزان و ایجاد تحول در نظام تعلیم و تربیت انجام شده است.سید حمید پورمحمدی اظهار کرد: سالی که گذشت یکی از عجیب‌ترین سال‌های تاریخ تمدن چند هزار ساله ایران بود. ما به قول فلاسفه به خاطر حجاب معاصرت، چون در هم عصر این تحولات هستیم شاید نتوانیم واقعیت‌ها را ببینیم که در چه وضعیتی قرار داریم، ولی آیندگان در مورد این دوره، این عصر و این نسل قطعا قضاوت‌ها و داوری‌های خیلی عجیبی نسبت به بقیه اعصار و بقیه نسل‌ها خواهند کرد. رئیس سازمان برنامه و بودجه ادامه داد: از آن عبور نکرده بودیم که یکی از بزرگترین خشکسالی‌های شصت سال گذشته را پشت سر گذاشتیم که تا اینجا پیش می‌رفتیم که باید تهران را تخلیه کنیم. چه کارهایی پشت سرمان انجام شد واز کجاها آب را به تهران، اصفهان، مشهد و اراک رساندیم، آن سر جای خودش و چه میزان برای تأمین غذای مردم و دامداران علوفه وارد کردیم، چون بخش مهمی از دام روی مرتع است و وقتی خالی می‌شود باید کار دیگری می‌کردیم.

پورمحمدی گفت: جلوتر نرفتیم، قیمت نفت که هفتاد و یک دلار بود سقوط کرد به حدود پنجاه دلار و چهل و هفت، هشت دلار و حالا یک طرف وارداتمان بیشتر می‌شد و از طرف دیگر نیاز به منابع ارزی داشتیم که منابع ارزی در دسترس قرار نمی‌گرفت.

او افزود: هنوز چند گامی جلوتر نرفته بودیم که اروپایی‌ها بحث اسنپ‌بک و برگرداندن تحریم‌های سازمان ملل را شروع کردند و همین‌طور سپاه را تروربینی اعلام کردند. همین‌طور پشت سر هم حوادث عجیب و غریب که نهایتا هم ختم شد به جنگ رمضان که چه جنگ مهیبی را، که شاید بعد از جنگ جهانی دوم قطعا چنین جنگ بزرگ و مهیبی، آن هم توسط قدرت‌های بزرگ بر علیه جمهوری اسلامی ایران، شکل نگرفته بود.

او اظهار کرد: طبیعتا وقتی که یک چنین وضعیتی شکل بگیرد، دولتمردان باید تمام مأموریت‌های دیگر را کنار بگذارند و تمام توانشان باشد برای دفاع از کشور و برای اینکه مردم را سرپا نگه دارند و دیگر چیزی مثل آموزش و پرورش یا آموزش عالی باید برود در ردیف قرار بگیرد.

پورمحمدی ادامه داد: اما آن چیزی که متفاوت است و عرض می‌کنم این است که آیندگان غیر از این رشادتی که مردم ایران، چه زمندگانشان، چه مردم، چه دولتمردان، چه اینهایی که داخل‌اند و چه اینهایی که خارج از کشورند، انجام دادند و پیروزی بزرگی را رقم زدند، حوزه‌ای مثل تعلیم و تربیت نه تنها فراموش نشد، نه تنها به حاشیه نرفت، بلکه کارهای بسیار مهمی در آن انجام شد. /ايرنا

خاموشی‌ها در شهریور ادامه دارد

نیز همراه باشند.

■ پس این قطعی‌ها همچنان ادامه دارد؟

با توجه به برنامه‌ها و جلساتی که با شرکت تواینر داشته‌ایم و به دلیل اینکه شرایط تولید محدود شده است، همچنان برنامه‌های مدیریت بار و مصرف در شهریور ادامه پیدا خواهد کرد.

■ پیش از این بارها اعلام شد که قطعی خارج از برنامه رخ نخواهد داد، در صورتی که این خاموشی‌ها بارها در استان اصفهان اتفاق افتاد و زندگی روزانه شهروندان را مختل کرد!

هم در استان و هم در کلان‌شهر اصفهان، خاموشی‌ها معمولاً از ساعت ۱۰ صبح شروع می‌شود و در صورتی که شرایط شبکه ایجاب کند، ممکن است حتی تا ساعت ۱۲ شب نیز ادامه داشته باشد. برای خاموشی‌ها برنامه‌ریزی دو ساعته اعلام شده است. اما اتفاقی که بعضا رخ می‌دهد و شاید در یکی دو هفته اخیر شاهد آن بوده‌ایم و باعث شده تا گروه‌های تعمیرات در بخش‌های مختلف شبکه هنگام بروز آسیب در محل حاضر شوند، این است که هنگام قطع برق، تعداد زیادی از سیستم‌های سرمایشی خاموش می‌شوند. اگر مصرف‌کننده یا صاحب خانه سیستم‌های سرمایشی، کولرهای آبی یا وسایل سرمصرف برقی خود را از مدار خارج یا خاموش نکرده باشد، به محض وصل شدن برق، جریان و بار بسیار زیادی حتی در عرض چند ثانیه به شبکه تحمیل می‌شود؛ به همین دلیل ممکن است ترانس‌های برق، فیوزهای موجود در مسیر و حتی کلمپ‌های نگه‌دارنده دچار آسیب شوند. پس از بروز این حادثه در شبکه، که ممکن است حتی به صورت خارج از برنامه رخ دهد، گروه‌های عملیاتی (هم‌زمان چندین گروه در استان مشغول به کار هستند، باید در محل حاضر شوند، تعمیرات را انجام دهند و مجدداً شبکه را به حالت پایدار بازگردانند.

■ مرداد به روزهای پایانی خود نزدیک شده است؛ اما قطعی‌ها هنوز ادامه دارند. دلیل آن چیست؟

در اولین گام باید از مردم تشکر کنیم بابت مدیریت‌های مصرفی که در این فصل تابستان انجام دادند؛موضوعی که توانست به صرفه‌جویی ۲ هزار مگاواتی کمک کند؛ یعنی به میزان مصرف دواستان سمنان و چهارمحال و بختیاری، با این وجود باید گفت شبکه برق ایران یک شبکه به هم پیوسته است که باید تعادلی بین تولید و مصرف آن اتفاق بیفتد. همین‌الان از تمام ظرفیت‌های نیروگاهی مان برای تأمین برق در کل کشور استفاده می‌کنیم، اما از این میزان چیزی حدود ۱۲ هزار مگاوات آن مربوط به نیروگاه‌های برق‌آبی است. با توجه به اینکه باید درباره مدیریت آب پشت سدها نیز اقداماتی انجام شود، تعدادی از نیروگاه‌های برق‌آبی مان را به دلیل مدیریت منابع آبی در شهریور در دسترس نخواهیم داشت. از طرفی هم بعضی از نیروگاه‌های حرارتی مان چون دوتا سه ماه کار مداوم انجام داده‌اند، باید تعمیر شوند؛ پس در شهریور ظرفیت‌های تولیدمان محدود می‌شود و آن‌ها را در اختیار نداریم. همچنین در این روزها ما حداقل دوتا سه درجه افزایش یافته است. با هر یک درجه افزایش دما حدود یک هزار و ۸۰۰ مگاوات به مصرف برق اضافه می‌شود. این بدین معناست که باید برنامه‌های مدیریت مصرفمان را همچنان ادامه دهیم تا به وضعیت مناسب‌تری در شهریور دست یابیم. برنامه‌های مدیریت مصرف نیز با توجه به شرایطی که عرض کردم و وضعیت تولیدی که اکنون در حال انجام است، همچنان ادامه پیدا می‌کند تا در شرایط بهتری رقم بزنیم. امیدواریم مردم نیز همان‌طور که تاکنون در بحث مدیریت مصرف به کمک کرده‌اند، این بار

■ اما این خاموشی‌های خارج از برنامه خیلی زیاد رخ می‌دهند و شهروندان از آن گلایه دارند!

توصیه من این است که شهروندان پس از قطع برق و اعمال این محدودیت، سیستم‌های سرمایشی خود را خاموش نگه دارند و حتی پس از وصل برق، ۵ تا ۱۰ دقیقه صبر کنند تا شبکه حالت پایدار خود را بازیابد و سپس به تدریج شروع به استفاده از سیستم‌های سرمایشی کنند

شهروندان پس از قطع برق و اعمال این محدودیت، سیستم‌های سرمایشی خود را خاموش نگه دارند و حتی پس از وصل برق، ۵ تا ۱۰ دقیقه صبر کنند تا شبکه حالت پایدار خود را بازیابد

تا سایر تجهیزات موجود در شبکه نیز تاب‌آوری لازم را برای این موضوع داشته باشند.

■ مسئله دیگر اینکه شرکت برق بارها اعلام کرده بود، بیش از دوساعت قطعی نخواهیم داشت، در صورتی که شاهد بودیم در برخی نقاط در طول روز بیشتر از این مدت برق قطع شد. چرا؟

در برنامه منطقی که معمولاً اعلام می‌شود، قطعی برق دو ساعت است، اما اگر در جایی بیش از آن میزان بوده، به دلیل حوادثی است که در شبکه‌های برق رخ می‌دهد و رفع آن بنا به مدت زمانی است که گروه‌های عملیاتی در محل حضور پیدا می‌کنند تا بتوانند آن اشکالات را رفع کنند.

■ یعنی شبکه مدام آسیب می‌بیند که تا به این میزان شاهد قطعی‌های بی‌برنامه هستیم؟

خیر، شبکه برق یک شبکه زنده است؛ به عنوان مثال، ممکن است در همان لحظه قطعی برق به دلیل بار مصرفی بالا ترانس منزل آسیب ببیند، فیوزهایش دچار مشکل شود، یا بر اثر افزایش بار، جریان قطع شود؛ همچنین ممکن است اتصالات و کلمپ‌ها به دلیل گرمای شدید دچار اشکال شوند. به هر حال، شبکه‌های برق زنده هستند و در همان لحظه‌ای که خدمات‌رسانی می‌کنند، باید در تمام مدت از نظر تعمیرات و نگهداری تحت مراقبت باشند.

■ قرار بود از ساعت ۱۸ به بعد قطعی برق نداشته باشیم، در صورتی که مشاهده می‌کنیم که خاموشی‌های شبانه نیز اتفاق می‌افتد!

وضعیت شبکه برق تابع تناسب میان تولید و مصرف است. ظرفیت‌های نیروگاه‌های برق آبی محدود است و مجبور هستیم به دلیل مدیریت منابع آبی آن‌ها را از مدار خارج کنیم که این موضوع توان تولید را محدود می‌سازد. در صورتی که اگر تمامی آن ظرفیت‌ها در دسترس بود، نیازی به اعمال این محدودیت‌ها وجود نداشت.

■ با توجه به اینکه هنگام قطع برق معابر بسیار تاریک می‌شوند و شاهد بروز تصادفات و سرقت‌ها هستیم، آیا برای این موضوع تدبیری اندیشیده شده است تا از بروز چنین مسائلی پیشگیری شود؟

شرکت‌های توزیع برق با شهرداری‌ها هماهنگ شده‌اند تا در معابر تاریک، روشنایی لازم را تأمین کنند؛ همچنین در نقاطی که میزان روشنایی زیاد است، چراغ‌ها یک‌درمیان روشن شوند؛ در پارک‌ها نیز بعضاً همین اتفاق رخ می‌دهد. به هر حال، در تمام بخش‌ها باید مدیریت مصرف را اعمال کنیم تا بتوانیم این یک ماه پایانی را نیز با موفقیت پشت سر بگذاریم و برق‌رسانی مناسبی به مردم استان داشته باشیم.

■ برای فصل پاییز چه اتفاقی قرار است، بیفتد؟ آیا باز هم خاموشی خواهیم داشت؟

باید اشاره کرد که وزارت نیرو به اندازه کافی نیروگاه‌های نصب‌شده در شبکه برق دارد. امیدواریم همانند سال‌های گذشته که وزارت نفت و شرکت گاز سوخت لازم را برای نیروگاه‌ها تأمین کردند، این همکاری و همیاری ادامه داشته باشد تا بتوانیم برق لازم را تولید و پایداری شبکه برق را برای بخش‌های مختلف صنعتی، کشاورزی، اداری، تجاری و خانگی حفظ کنیم.

تأیید وجود ترامادول در مکمل ۲۰ میلیونی افزایش قد

مدیرکل دفتر بازرسی سازمان غذا و دارو، با اشاره به ادعای مکمل افزایش قد به قیمت ۲۰ میلیون تومان برای هر بسته، وجود ترامادول در این محصول را تأیید کرد. سعید مهرزادی گفت: بر اساس بررسی‌های انجام‌شده، فروش این فرآورده در حجمی بالا و حدود ۶۰۰ میلیون تومان در روز می‌رسید. مهرزادی ادامه داد: مسئله این پرونده تنها عرضه یک فرآورده غیرمجاز نیست؛ نوجوانان و خانواده‌ها با تصور مصرف یک مکمل برای رشد، ممکن است بدون اطلاع از ترکیبات واقعی محصول، در معرض مصرف ماده‌ای دارویی قرار گرفته باشند. از سوی دیگر، حجم بالای فروش مکمل افزایش قد، مسئله‌ای است که نیازمند بررسی دقیق ابعاد فعالیت و نحوه عرضه این فرآورده است. مدیرکل دفتر بازرسی و مدیریت عملکرد سازمان غذا و دارو تصریح کرد: پس از مشخص شدن نتیجه آزمایش، پیگیری‌های لازم حدود یک هفته ادامه داشت و فرد مورد نظر امروز بازداشت شد. پرونده برای بررسی بیشتر در اختیار بازپرس قرار گرفته است. او افزود: یکی از محورهای اصلی بررسی این پرونده، مشخص شدن این موضوع است که آیا فرد بازنداشت‌شده به‌تنهایی اقدام به تهیه و عرضه این فرآورده کرده یا پشت این فعالیت، شبکه یا افراد دیگری نیز حضور داشته‌اند. همچنین میزان عرضه، نحوه تأمین و ابعاد احتمالی توزیع این محصول در حال بررسی است. مهرزادی تأکید کرد: عرضه فرآورده‌ای با ترکیبات نامشخص و وجود ترامادول، آن هم با عنوان مکمل افزایش قد برای نوجوانان، می‌تواند سلامت مصرف‌کنندگان را به‌طور جدی تهدید کند و سازمان غذا و دارو موضوع را تا روشن شدن ابعاد کامل پرونده دنبال خواهد کرد. /ايلنا

ثبت سالانه ۱۱ هزار درخواست سقط قانونی در کشور

مدیرکل امور معاینات بالینی سازمان پزشکی قانونی کشور ۱۲ شرط سقط جنین قانونی را تشریح کرد و گفت: سالانه ۱۱ هزار درخواست سقط جنین قانونی دریافت می‌شود.

فرزانه مهدی‌زاده درباره سقط جنین قانونی، گفت: در برخی موارد، بارداری برای سلامت مادر خطرناک است، یعنی با ادامه بارداری جان مادر به خطر می‌افتد و یا آنکه به دلیل ناهنجاری یا بیماری جنین یا به دنیا آمدن او مادر در مشقت و حرج غیرقابل تحمل می‌افتد؛ در این موارد بر اساس ماده ۵۶ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت و با بررسی کامل شرایط مادر و جنین می‌توان اجازه ختم بارداری را در صورت رأی قاضی دال بر جواز سقط قانونی صادر کرد و این کمیسیون کارشناسی سقط جنین قانونی، با حضور قاضی، متخصص متعهد و پزشک قانونی تشکیل می‌شود. مدیرکل امور معاینات بالینی سازمان پزشکی قانونی کشور درباره اجازه پدر در موارد سقط جنین قانونی، اظهار کرد: در این موارد آگاهی پدر از درخواست مادر مهم است اما بحث رضایت تنها در مورد مادر موضوعیت دارد.

او ادامه داد: در بررسی این پرونده‌ها سن بارداری بسیار اهمیت دارد و فقط تا قبل از ۴ ماه قمری یا همان ۱۸ هفته و ۵ روز که هنوز روح در جنین دمیده نشده، امکان سقط قانونی وجود دارد و این سن نیز بر اساس تاریخ سونوگرافی اوایل بارداری مشخص می‌شود.

مهدی‌زاده در مورد ناهنجاری‌ها یا بیماری‌های جنینی که منجر به صدور مجوز سقط جنین قانونی می‌شود، گفت: اگر در آزمایش‌ها، سونوگرافی‌ها و یا اکوگرافی‌های جنین مشخص شود که جنین بیماری یا ناهنجاری دارد و مادر به پزشکی قانونی (مراکز استان) مراجعه کند. این مسئله در کمیسیون سقط بررسی و پس از آن نظر کارشناسی به قاضی اعلام می‌شود و این قاضی است که رأی نهایی را صادر می‌کند و تشخیص می‌دهد که یا به دنیا آمدن این نوزاد بیمار، مادر دچار حرج می‌شود یا خیر. او افزود: در این موارد، پدر باید اعلام کند که اولاً این موضوع آگاه است و دوماً امکان نگهداری از فرزند را ندارد. مدیرکل امور معاینات بالینی سازمان پزشکی قانونی کشور ادامه داد: اگر مادری چنین شرایطی دارد باید درست داشتن اصل تمام مدارک پزشکی و نتایج آزمایش‌ها می‌تواند به پزشکی قانونی مراکز استان‌ها مراجعه کند و روند اداری آغاز می‌شود تا بررسی شود که امکان سقط قانونی وجود دارد یا خیر. او با تأکید بر اهمیت زمان در صدور مجوزهای سقط جنین قانونی، افزود: کمیسیون‌های پزشکی ماحتی در ساعت‌های غیراداری و روزهای تعطیل نیز موظف به پذیرش درخواست مادر هستند و در شرایط ضروری بدون فوت وقت موارد را بررسی می‌کنند. /ايسنا

ترجمه سه روایت از مبارزه با داعش به زبان انگلیسی

فاطمه ولی نژاد از ترجمه سه اثر «جلال آباد»، «دمشق شهر عشق» و «عروس امرلی» به زبان انگلیسی خبر داد؛ آثاری که به روایت مقاومت در برابر داعش و تحولات سوریه و عراق می پردازند. او درباره ویژگی های این آثار و چرایی انتخاب آن ها برای ترجمه گفت؛ هر سه کتاب من توسط سیدمحسن موسوی و محمدرضا مرادی به زبان انگلیسی ترجمه شده و این کار توسط انتشارات صریح انجام شده است. انتشارات صریح وابسته به بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس و مقاومت است.

این نویسنده در پاسخ به این پرسش که چه ویژگی هایی باعث شد این سه اثر برای ترجمه انتخاب شوند، گفت: درباره «جلال آباد» هم دستور رهبر شهیدمان برای نگارش کتاب اهمیت داشت و هم زندگی متنوع شهید؛ از فعالیت های جهادی در مناطق دورافتاده ایران تا حضور در جبهه های سوریه و عراق. علاوه بر این، شخصیت خود شهید و ارتباطی که با خانواده، دوستان، اقوام و حتی افراد غریبه برقرار می کرد، از ویژگی های مهم این اثر بود.

او درباره «عروس امرلی» و «دمشق شهر عشق» نیز بیان کرد؛ این دو اثر اساساً داستان هایی برون مرزی هستند؛ یعنی اتفاقات آن ها در عراق و سوریه رخ می دهد و روایت هایی را مطرح می کنند که به نظرم باید در سطح جهانی شنیده شوند. ولی نژاد با اشاره به مقاومت مردم امرلی در برابر داعش گفت: مردم امرلی تنها چند روز پس از سقوط موصل مورد حمله قرار گرفتند، اما در حالی که موصل با آن عظمت در مدت سه تا چهار ساعت سقوط کرد، امرلی حدود سه ماه مقاومت کرد؛ آن هم در شرایطی که مردم با قطع آب و برق و کمبود مواد غذایی مواجه بودند. این مقاومت روایتی است که دنیا باید آن را بشنود.

او درباره «دمشق شهر عشق» نیز گفت: درباره سوریه هم باید به این مسئله توجه کرد که آغاز درگیری ها از دمشق نبود، بلکه از درعا و مزاردن شروع شد. من این نکته را در کتاب وزیر امور خارجه شهیدمان، حسین امیرعبداللهیان، نیز خوانده بودم که انقلاب ها معمولاً از مرکز کشورها آغاز می شوند و اگر اتفاقی از مرزها شروع شود، دیگر انقلاب نیست و می تواند نشانه نفوذ خارجی باشد. در سوریه نیز درگیری ها از دمشق آغاز نشد و از درعا در مزاردن شروع شد.

این نویسنده در پایان خاطرنشان کرد: تلاش من در «دمشق شهر عشق» این بوده که بخشی از بحران سوریه و اتفاقاتی را که از مرزهای این کشور آغاز شد، در قالب یک داستان روایت کنم؛ همان طور که در «عروس امرلی» تلاش کردم مقاومت مردم این شهر و شرایطی را که در دوران محاصره داعش تجربه کردند، به تصویر بکشم. ترجمه این آثار به زبان انگلیسی می تواند امکان رسیدن این روایت ها به مخاطبانی خارج از ایران را فراهم کند. **بهر**

داستان های کوتاه به رنگ عاشورا

کتاب «بفرمایید روضه»، مجموعه ای از داستان های کوتاه با موضوع فرهنگ عاشورا و ایثار و شهادت، به کوشش ابوالفضل درخشنده، توسط نشر سرو موزه ملی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس منتشر شد.

«بفرمایید روضه» مجموعه ای از داستان های کوتاه است که با هدف بازخوانی فرهنگ عاشورا، ایثار و شهادت و ترویج ارزش های انسانی و معنوی در قالب داستان گردآوری شده است.

در این مجموعه، نویسندگان تلاش کرده اند با بهره گیری از زبان هنر و داستان، مفاهیم عاشورا، آزادگی، ایثار، اخلاص و فرهنگ شهادت را برای مخاطب روایت کنند؛ روایت هایی که از دل باورها و ارزش های عاشورایی شکل گرفته و می گوشت پیوندی میان ادبیات داستانی و فرهنگ مقاومت برقرار کند.

در بخشی از این کتاب می خوانیم:

«صدای گریه جمعیت هر لحظه بالاتر می رفت و جمعیت عزادار محکم تر بر سینه هایشان می زدند. پسر جوان ویلچر پدرش را به داخل حسینیه هدایت کرد و سعی نمود تا از میان جمعیت راهی باز کرده و ویلچر را به گوشه ای هدایت کند. عباس شروع به سرفه کردن نموده و چندین بار دستش را تکان داد و پسر بلافاصله اسپری تنفسی را به دستش رساند که با زدن چند پاف در دهانشان نفسش دوباره جا آمد. سال ها بود که بدون اکسژن و اسپری نفس کشیدن برایش تبدیل به عذابی بزرگ شده بود...»

«بفرمایید روضه» در ۱۸۲ صفحه، با شمارگان ۲۵۵ نسخه و به بهای ۱۸۰ هزار تومان منتشر شده است.

کتاب های داغ و ترجمه های دهان سوز

رقابت ناسالم در ترجمه رمان های خارجی چه بر سر بازار نشر ایران می آورد؟

رقابت ناشران ایرانی برسر ترجمه و انتشار آثار پر فروش خارجی موضوعی جدید نیست، سال هاست در بازار نشر ایران بحرانی شکل گرفته است که هنگام انتشار نسخه اصلی یک کتاب که به قلم نویسندگان مشهور خارجی است یا کتاب هایی که جوایز بین المللی را دریافت کرده اند، ناشران و مترجمان به چشم رقیب به یکدیگر نگاه می کنند. در چنین وضعیتی، مسابقه ای در بازار نشر شکل می گیرد و هر ناشری که زودتر آن اثر را ترجمه و راهی بازار کند، برنده مسابقه است؛ فارغ از اینکه آن ترجمه چه کیفیتی داشته و فرایند استاندارد نشر را طی کرده باشد. این معضل باعث شده که از یک کتاب مشهور خارجی، ده ها ترجمه مختلف از ناشران متفاوت در قفسه کتابفروشی ها دیده شود؛ تاجایی که یک سال روزنامه گاردین در گزارشی جنجالی از بازار کتاب در ایران نوشت: «اگر جی. دی. سلینجر قفسه کتابفروشی های ایران را می دید، در گوربه خودش می لرزید!» در این حالت، ارکان مختلف نشر آسیب خواهند دید؛ از ناشران تا مترجمان و مترجمان حرفه ای گرفته تا مخاطب. در ماه گذشته نیز بازار کتاب های ترجمه ای ایران دوباره دچار زلزله شد و کمتر از یک ماه از انتشار نسخه اصلی یک رمان از نویسنده مشهور ژاپنی، هوراکی موراکامی، شش نسخه از آن در کشور ترجمه و منتشر شد. در این گفت و گو با احمد ذوعلم، مدیر آژانس ادبی دایره مینا، دلایل این معضل را بررسی کرده ایم. ■

■ چگونه نویسنده ای کتابش را به ژاپنی می نویسد و در کمتر از یک ماه و بدون انتشار ترجمه انگلیسی، شش ترجمه از آن در ایران منتشر می شود؟ چرا هزارگانهی در بازار نشر ایران بین ناشران رقابتی این چنینی شکل می گیرد؟

یکی از مباحث به مسائل اقتصادی بین ناشران بازمی گردد؛ این که چه کسی ترجمه اول را در ایران بیرون می دهد. دعوی دوم هم به مسائل محتوایی و ادبی بازمی گردد. نویسنده ای مثل موراکامی نویسنده مشهوری است و جوایز بین المللی دارد و کتابش را نمی شود یک ماهه از ژاپنی ترجمه کرد. ترجمه در ایران قانون مشخص ندارد و هر مترجمی می تواند از هر جای دنیا کتابی را بردارد و ترجمه کند. در چنین وضعیتی، تعارض ها و چالش هایی بین مترجمان و ناشر ها به وجود می آید. اصلاً همین که کتاب بلافاصله پس از انتشار در آن جا، در ایران هم منتشر می شود، باعث افت کیفیت ترجمه می شود. البته اگر کپی رایت وجود داشته باشد، این ماجرا شکل دیگری به خود می گیرد.

■ چطور ممکن است رمانی که هنوز ترجمه رسمی آن در خارج از ایران منتشر نشده، در ایران با چند ترجمه وارد بازار شود؟ این وضعیت از نظر حقوقی چه معنایی دارد؟

عملاً ناشران کاری غیرقانونی می کنند. اساساً ترجمه یک کتاب بدون اجازه صاحب حق کتاب، طبق کنوانسیون «برن» غیرقانونی است؛ اما چون ما عضو کنوانسیون برن نیستیم، این ترجمه ها در داخل کشورمان غیرقانونی نیست.

البته یک مسئله درباره صیانت از حقوق آن کتابی که دارد ترجمه می شود، وجود دارد. اگر کتابی برای اولین بار در ایران منتشر شود، برخی به لحاظ حقوقی آن را متن اورجینال تلقی کرده و معتقدند که می تواند در ایران مشمول قانون حقوق مالکیت فکری و معنوی داخلی شود.

■ همان طور که مشخص است، در چنین اوضاعی، پای چندین ناشر و مترجم در میان است که برخی زودتر می توانند ترجمه شان را روانه بازار کنند. نقش وزارت ارشاد در این میان چیست؟

ناشری که زودتر کتاب را چاپ کند، بازاریش سکه می شود؛ چون فروش بیشتری می کند. این میان، احتمالاً لابی هایی دارد. اگر کتابی برای ترجمه کد ام ناشر مجوز انتشار را زودتر دریافت کند؛ فارغ از این که ترجمه کدام یک بهتر است. بنابراین، این جایک رقابت اشتباه هم شکل می گیرد؛ رقابتی بر سر این که چه کسی زودتر مجوز بگیرد، نه این که کدام ترجمه بهتر است.

در کشور ما مقرراتی در خصوص ترجمه آثار خارجی وجود ندارد و صرفاً چیزی به نام ممیزی در دستور کار است. قوانین ممیزی سال هاست بدون تغییر مانده و فقط منحصر به این است که باید به آن

قرمزهای مشخصی را رد نکرده باشد. این مسائل باعث شکل گیری این دعوایا می شود. آنچه در اکوسیستم های حرفه ای نشر مانع این دعوایا می شود، کپی رایت است.

■ وضعیت کپی رایت در ایران چقدر در شکل گیری پدیده ترجمه های متعدد و هم زمان از یک اثر خارجی نقش دارد؟ اگر ایران به کنوانسیون های بین المللی کپی رایت پیوسته بود، آیا اساساً رقابتی به این شکل امکان پذیر بود؟

وقتی ناشری کپی رایت کتاب را در اختیار ناشری در ایران قرار می دهد، آن را به ناشر دیگری نمی فروشد و آن ناشر، کتاب را برای یک بازار مشخص و یک زبان مشخص در اختیار دارد. همچنین در این صورت، آن ناشر خارجی بر ترجمه ناشر ایرانی نظارت دارد.

امروز دعوا در ایران بر سر کیفیت ترجمه است. فرض کنید ما عضو کنوانسیون برن بودیم و آقای موراکامی خودش در ایران نماینده ای داشت. آن نماینده برایش حق امتیاز کتاب را می خرد و به مشاورش که به او اعتماد دارد، می گوید کتاب را بخواند و کیفیت ترجمه را بررسی کند.

امروز یکی از دعوایا در ایران بر سر کیفیت ترجمه است. فرض کنید ما عضو کنوانسیون برن بودیم و آقای موراکامی خودش در ایران نماینده ای داشت. آن نماینده برایش حق امتیاز کتاب را می فروخت و از مشاوری که به او اعتماد داشت، می خواست ترجمه کتاب را بخواند و کیفیت ترجمه را بررسی کند. ویژگی یک اثر خلاقه، منحصربه فرد بودنش است. وقتی بخواهد به زبان دیگری ترجمه شود، آن کسی که حق اول و آخر را برای تأیید درستی ترجمه دارد، خالق اثر است. تنها چیزی هم که قابلیت ترجمه به زبان های دیگر را دارد، کلام است. در ترجمه، هر بار اثر بازخلق می شود. خود این باعث ایجاد حساسیت هایی می شود.

علاوه بر این ها، در صورت رعایت کپی رایت، دیگر لازم نیست وقتی نسخه اصلی کتاب منتشر شد، مترجمان به سرعت آن نسخه را پیدا و ترجمه کنند. ناشران خارجی طبق قواعدشان، از چند ماه قبل می گویند کتاب ما شش ماه دیگر منتشر می شود و ضمن تعیین تاریخ دقیق، با مترجمانشان در کشورهای مختلف هماهنگ می کنند. بعد از انتشار، کتاب را در اختیارشان قرار می دهند و هم زمان با انتشار نسخه اصلی، مثلاً هم زمان با نسخه ژاپنی، در ایران هم ترجمه می شود.

همه این ها مزایای کپی رایت است؛ هم کیفیت ترجمه ارتقا می یابد و هم ناشر از نظر اقتصادی ضمانت می شود که اگر روی کتاب انرژی می گذارد، می تواند آن را بفروشد. به این صورت، کتاب طی فرایند درستی ترجمه می شود.

■ این رقابت برسر ترجمه کتاب باعث شده تا برای عرضه سریع تر کتاب ها هوش مصنوعی وارد کار شود. به نظر شما اگر ناشران به همین صورت پیش بروند، هوش مصنوعی از یک ابزار کمکی به جایگزینی برای مترجم تبدیل خواهد شد؟

از دو جهت باید به این نکته توجه کنیم. یکی مسئله هوش مصنوعی و اثر آن در ترجمه است که مسئله ای مختص ایران نیست؛ مسئله دنیاست. درباره اینکه هوش مصنوعی چقدر می تواند ادبیات متن را منتقل کند، چقدر می تواند به متن وفادار باشد، مترجم کند یا یار کمکی مترجم باشد، بارها صحبت شده است. بعضی ممکن است آن را تهدید بدانند و بعضی هم فرصتی برای انتقال سریع تر محتوا؛ ولی به هر حال این یک وجه قضیه است که باید به آن

پرداخته شود. وجه دیگر این است که هوش مصنوعی در کشور ما که کپی رایت در آن رعایت نمی شود، چه اثری می تواند داشته باشد؟

در کشور ما رایج است که مترجمان، آثاری را که متعلق به چهره های ادبیات بین المللی اند یا آثاری را که پر فروش خواهند شد، رصد می کنند تا به محض این که منتشر شد، به متشش دسترسی یابند؛ چون از مثلاً یک سال قبل مشخص می شود که این کتاب چه زمانی رونمایی می شود. این هم موضوعی رایج در کشور ماست که معمولاً از کتاب های پر فروش، یک دفعه چندین ترجمه منتشر می شود، حتی با فاصله، مثلاً فکر می کنم از کتاب «شارده کوچولو» بیش از هفتاد ترجمه منتشر شده است. البته این کتاب مشمول کپی رایت نیست؛ چون در حوزه عمومی (Public Domain) قرار دارد و هرکس می تواند ترجمه اش کند.

اما کتاب های مختلف دیگری هم هستند؛ همچون کتاب های ترکی یا کتاب هایی مشابهشان که گاهی بیش از سی چهل ترجمه از آن ها منتشر می شود. الزاماً هم کتاب مهمی نبوده و به لحاظ ادبی ارزشمند نیست. ممکن است خاطرات یک شخصیت معروف یا از کتاب های پر فروش بازار باشد. می شود «ادبیات فاخر» نباشد. منتها هوش مصنوعی به این مسئله دامن می زند؛ یعنی ممکن است باعث شود وقتی در یک کشور، بیست ترجمه از یک کتاب منتشر می شود، افرادی سودجو با استفاده از هوش مصنوعی این کار را سرعت ببخشند و حتماً بخشی از آن ترجمه ها بی کیفیت خواهند بود. پس هوش مصنوعی می تواند در این غیبت کپی رایت، در سرعت کار اثر بگذارد و باعث تخریب ها و آسیب هایی به خود ترجمه شود.

■ آیا در رقابت ناشران برای زودتر رساندن کتاب به بازار، کیفیت ترجمه و انتشار فدای سرعت و سود اقتصادی شده است؟ این رقابت چه بلایی بر سر ناشر حرفه ای و مخاطب می آورد؟

بخشی از این آسیب به محتوا بازمی گردد. این جادرباره متن های فلسفی صحبت نمی کنم، چون ممکن است یک متن فلسفی را سه فیلسوف ترجمه کرده باشند و هر کدامش ارزش خاص خود را داشته باشد. در کتاب های دیگر، وقتی مسئله اقتصاد و فروش در میان باشد، ناشران آن را سریع ترجمه کنند و به بازار ارائه بدهند. در این صورت، طبیعتاً محتوا آسیب می بیند و به دنبالش مخاطب آسیب خواهد دید. این ناشران کاری می کنند که مخاطبشان متن کم کیفیت یا بی کیفیت مطالعه کند.

مسئله مهم تری که ضربه زده و باعث شده نشر ما کوچک شود، مسئله اقتصاد است. وقتی یک ناشر خودش را مجبور می بیند در یک رقابت ناسالم حضور داشته باشد، باعث می شود کتاب بی کیفیت منتشر کند. آن ناشری هم که می خواهد کتاب با کیفیت تولید کند و متن به درستی ترجمه شود، ویراستاری و نمونه خوانی شود و حتی برخی متخصصان آن ترجمه را قبل از انتشار ببینند و نکاتش را بگویند، نمی تواند کتابش را به همان اندازه که سرمایه گذاری می کند، بفروشد. فرض کنید کتاب جدید آقای موراکامی را در نهایت پانزده ناشر ترجمه کنند و هر کدام بیست هزار نسخه بفروشند؛ مجموعش می شود سیصد هزار نسخه. یعنی سیصد هزار نسخه از این کتاب با کیفیت های مختلف فروخته می شود.

اما فرض کنید قانون این طور بود که اگر یک ناشر رایت کتاب را می خرید، به ناشر دیگر مجوز داده نمی شد. آن وقت آن ناشر با آرامش، از مدت ها قبل با نویسنده خارجی مرتبط می شد و به او اعلام می کرد که می خواهد کتابش را منتشر کند. او هم طی صحبت با مشاوران و ویراستاران ادبی اش به این نتیجه می رسید که با آن ناشر کار کند؛ زیرا کیفیت ترجمه و انتشارش مناسب است. آن ناشر وقتی کتاب را منتشر می کند، صد و پنجاه هزار نسخه از آن را می فروشد. در آن حالت، سود خوبی می کند و باعث اثرگذاری نشر کشور می شود. از سوی دیگر هم مردم کتاب بی کیفیت نمی خوانند. وقتی از یک کتاب با فاصله زمانی کوتاه ترجمه های زیادی منتشر شود، باعث بی کیفیتی بخش زیادی از ترجمه ها خواهد شد. یا حتی بدتر، گاهی بعضی از این ترجمه ها همان ترجمه های قبلی اند، فقط متن را کم و زیاد کرده و همان را دوباره منتشر می کنند. یعنی آن بیست ترجمه ممکن است در واقع چند ترجمه اصلی باشد و بقیه از روی همین ها کپی شده باشد.

■ آیا این رقابت به اعتبار مترجمان حرفه ای و با سابقه هم آسیب می زند؟

وقتی ما از مسئله کپی رایت دفاع می کنیم، برعکس آنچه که خیلی ها فکر می کنند که مسئله فقط احترام گذاشتن دیگران به محتوای ما در انتشار ترجمه کتاب ها از زبان فارسی و چیزهایی از این دست است، مسئله مهم تر، اثرگذاری این موضوع بر کیفیت محتوای داخلی است. اینجا دو اتفاق می افتد. مترجمانی که سخت گیری بیشتری در کارشان دارند، با آرامش و وقت گذاری بیشتری کار می کنند. گاهی مترجم هنگام ترجمه، درباره معنی بعضی از عبارات برایش سؤال پیش می آید، به نویسنده اصلی ایمیل می زند و از او سؤال می کند؛ چون طبیعتاً گاهی فهم عبارات بر اساس پس زمینه ذهنی نویسنده کار آسانی نیست. یکی از نکات مهم ترجمه این است که مترجم بتواند عبارات را در کانتکست خودش فهم کند؛ اما گاهی یک مترجم ادعا می کند که متن را در کانتکست های دیگر فهمیده. پس با این رقابت ناسالم، مترجمان حرفه ای کم کم به انزوا می رسند و آدم های سودجو سوار کار می شوند. از طرف دیگر، وقتی سیل ترجمه بی حساب و کتاب وارد ایران می شود، از نویسندگان داخلی هم کمتر استقبال می شود و ناشر ترجیح می دهد کتاب های آماده را ترجمه کند. آنچه در نهایت آسیب اصلی را می بیند، مردم و فرهنگشان و اقتصاد نشر در بُد کلان است.

مهمان زیبا

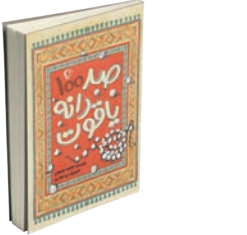
شماره ۵۴۳۹

۲۸ / ۰۵ / ۱۴۰۵

چهارشنبه

ویراستار و دبیر صفحه سیده نرگس نظام الدین

قصه وقف و بخشش از زبان یک تسبیح

کتاب «صد دانه یاقوت»، نوشته فاطمه بهبهانی، تازه ترین اثر منتشرشده از سوی نشر کتاب جمرکان است که با زبانی کودکانه، مفهوم وقف، بخشش و ماندگاری کار خیر را برای مخاطبان کودک روایت می کند.

داستان این کتاب از زبان یک تسبیح روایت می شود؛ تسبیچی که پس از درگذشت صاحب قدیمی اش، بی بی، بندش پاره شده و دانه هایش در گوشه ای از خانه پراکنده می شوند. با ورود نوه بی بی، گل یاقوت، تسبیح دوباره نخ می شود و زندگی تازه ای پیدا می کند. در ادامه داستان، تسبیح در جریان سفری از کیف گل یاقوت می افتد و سرزشتش تغییر می کند. فردی که آن را پیدا می کند، تصمیم می گیرد تسبیح را به مسجد مقدس جمرکان وقف کند؛ تصمیمی که باعث می شود این شیء با به جای ماندن در گوشه ای از خانه، در دست زائران قرار بگیرد و به بخشی از یک کار ماندگار تبدیل شود.

بهبهانی در این اثر با جان بخشی به اشیایی مانند تسبیح و فرش خانه، تلاش کرده است مفاهیمی همچون دلنگی، خاطره، بخشش و وقف را برای کودک ملموس کند. تصویرگری کتاب نیز بر عهده نیره مهری بوده و فضای سستی خاکی بی بی و فضای معنوی مسجد را به تصویر کشیده است.

«صد دانه یاقوت» برای کودکان بالای ۹ سال منتشر شده و می تواند برای والدین و مربیان نیز ابزاری داستانی برای آشنایی کودکان با مفاهیمی همچون وقف، کار خیر و بخشش باشد. **بهر**

تسهیلات ویژه هشت میلیاردری برای ناشران و کتابفروشان

ابراهیم حیدری، مدیرعامل خانه کتاب و ادبیات ایران، از اعلام فراخوان ثبت نام ناشران و کتاب فروشان برای دریافت تسهیلات ۸ هزار میلیاردی خبر داد و گفت: این تسهیلات در قالب تقاضا نامه ای میان مؤسسه خانه کتاب و ادبیات ایران، به نمایندگی از معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلام، با بنیاد علوی برای ارائه تسهیلات کم بهره به فعالان حوزه کتاب و نشر، و در ذیل تقاضا نامه وزارت فرهنگ با بنیاد مساهمتان، منعقد شده است. وی ادامه داد: پس از امضای این تقاضا نامه، ما در وزارت ارشاد راینی ها را با اتحادیه ها و انجمن های تخصصی نشر آغاز کردیم. اکنون هم شیوه نامه ثبت نام آماده است و هم تسهیلات، ظرف چند روز آینده ثبت نام را نیز آغاز خواهیم کرد.

حیدری تصریح در ادامه گفت: پس از اعلام فراخوان، ناشران و کتاب فروشان می توانند با مراجعه به پایگاه اینترنتی که در فراخوان اعلام می شود، اقدام به ثبت نام کنند و شرایط آن ها بر اساس چارچوب ها و ضوابط تعیین شده بررسی خواهد شد.

از آنجا که تعداد ناشران و کتاب فروشان بسیار است و برخی افراد مجوز چند نشر یا کتاب فروشی را دارند، یا هم زمان هم ناشر هستند و هم کتاب فروش، هر فرد تنها می تواند یک درخواست برای تسهیلات به ثبت برساند.

بر اساس این طرح حمایتی، که در پی شرایط دشوار ناشی از جنگ ۱۲ روزه و تبعات اقتصادی جنگ رمضان تصویب شده است، مبلغ ۸ هزار میلیارد ریال تسهیلات ویژه کم بهره به ناشران، کتاب فروشان و اهالی فرهنگ اختصاص خواهد یافت. تسنیم

صفهان زیبا

شماره ۵۴۳۹

۲۸ / ۰۵ / ۱۴۰۵

چهارشنبه

شرکت پیام اصفهان زیبا

صاحب امتیاز شرکت فرهنگی هنری مطبوعاتی پیام اصفهان زیبا مدیرمسئول دکترعلی قاسم‌زاده مدیرعامل سید علیرضا حسینی سردبیر محمدحسین اعتزازیان

معاون بازرگانی سید محمود وحید حکیم فعال معاون اداری و مالی جواد علینقیان

هبت تحریریه فرشاد توسلی، فاطمه رجب‌زاده و مریم تقیان (فرهنگ و اندیشه) محسن حیدری فرد، احمد مهرکش زهره‌سادات کاظمی، زهره قن‌دهاری و سارا حفیظی (هم‌حلقه) داوود جعفری، یگانه ظاهری، مینا ایزدی و منیره‌سادات کاویانی(اقتصاد و سیاست) محمدحسین اعتزازیان و لیلامقیس (روایتست شهر و جامعه) سیده‌زرگس نظام‌الدین (هنر و ادبیات)، زینب تاج‌الدین (پایداری)، جواد جلولی (تاریخ شفاهی) مه‌ری منصور و مسعود افشاری (ورزش)

گرافیک علیرضا مظاهری علی نصر آزادانی و سولماز رجبی سرویسرسانا عذرا دبیانی عکس حمیدرضا نیکومرمام

چندرسانه‌ای سیدمیلاد میردامادی حسین کشکولیان و امید هاشم‌زاده

مجازی و شبکه‌های اجتماعی مهدی سروری زهرا تاتوکلی، ماننده رشوقی لیلیاکهلانی، فاطمه توکلی

فناوری اطلاعات محمد کاظم کمالی

صفهان زیبا

صدای مطالبات مردم اصفهان

esfahanzibaonline.ir
esfzibanews@eitaa.com

اصفهان، خیابان فردوسی بن‌بست امام (شماره ۱۵)

تلفن ۰۳۱-۳۲۲۲۵۲۵۱
حرف مردم ۰۵۰۰۴۰۰۲۵۲۴
امور آگهی‌ها ۰۳۱-۳۲۲۲۵۲۵۸

چاپ موسسه جام‌جم برتربرنا

برترین روزنامه استانی در ایران دارای امتیاز ۹۲٫۲ در رده‌بندی مطبوعات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

روزنامه‌ها

ویژه‌نامه محلات شهر اصفهان

روزنامه‌ها

ویژه‌نامه شهر زندگی و مساله‌های آن

سی‌سیتی

ویژه‌نامه پایداری اصفهان

حلقه‌ها

ویژه‌نامه تاریخ انقلاب اسلامی

گرم‌تر و مثبت

ویژه‌نامه میراث وگردشگری اصفهان

تیمیر

رسانه اقتصادی اصفهان

دبیر صفحه / الهه‌سادات بدیع‌زادگان ویراستار / عذرا دبیانی

آن‌گاه که با آمریکا دست دوستی دادیم...

بررسی وواکاوی کودتای ۲۸مرداد، علل وعوامل، پیامدهاوعبرت‌هایی برای امروز

تظاهرات مردمی در تهران، ۲۸ مرداد ۱۳۵۷. در این تصویر، تظاهراتی در تهران، ۲۸ مرداد ۱۳۵۷، دیده می‌شود.

راکه در امر نفت و منابع زیرزمینی ایران ایجاد شد تا در راستای منافع مردم هزینه شود، تحمل نمی‌کردند؛ ازاین‌رو با کودتای ۲۸ مرداد، شیرازهٔ دولتی که به دنبال استقلال اقتصادی درمسئله نفت و در یکی از حساس‌ترین دوره‌ها بود، در هم پیچیده و دولت ملی ایران سرنگون شد. محمدرضاشاه که از ایران رفته بود، بازگردانده و استبداد وایسته‌ای احیا شد که تمام عناصر کشور را تحت سلطهٔ خود خواهانه و وابسته به بیگانه درآورد؛ بدین معنا که با استبداد فردی و دلیستگی به بیگانه، منافع کشور را در خدمت اجانب قرار داد. به عبارت روشن‌تر، این کودتا عملاً آخرین دستاورد‌های مشروطیت را از بین برد و استبداد وایسته‌ای را که پیش‌تر اشاره شد، احیا کرد.

■ عوامل داخلی و خارجی دخیل در پیروزی استعمارگران در کودتای شوم ۲۸مرداد کدام بود؟

در این خصوص باید به دو دسته عوامل داخلی و خارجی توجه داشته باشیم. پیروزی کودتاگران و عوامل داخلی آنان، ریشه در مجموعه‌ای از علل و دلایل داشت. یکی از عوامل آن است که دکتر مصدق و دولت ایشان، به جای تقویت قدرت‌های پشتیبان خود و استفاده از آن عناصر، آرام‌آرام آنان را تضعیف کرد؛ ازجمله تعطیلی مجلس در این مقطع، یکی از عواملی بود که به پیروزی کودتاگران یاری رساند؛ همچنین اختلاف‌هایی که میان مرحوم آیت‌الله کاشانی و دکتر مصدق به‌وقوع پیوست، عملاً زمینه‌ساز فاصله‌گرفتن آنان و ایجاد اشفاق در جبههٔ طرف‌داران استقلال شد و به تقویت مخالفان دولت، عوامل داخلی کودتا و استعمار انجامید. برخی از چهره‌ها، هرچند ظاهر مذهبی داشتند، در مخالفت با دولت و مجلس سخن می‌گفتند و دارای تفکرات وابستگی بودند که مدارک آن در اسناد تاریخی ثبت شده است. این عوامل، از نظر داخلی، انسجام پشت سر دولت ملی را آرام‌آرام از بین بردند؛ باین حال، نکتهٔ دیگری نیز حائز اهمیت است؛ شاید یکی از دلایل موفقیت کودتاگران، به عملکرد، «حزب توده» بازگردد.

حزب توده یکی از جریان‌های مهم تاریخ ایران است که باید به آن توجه ویژه‌ای داشت؛ چراکه عملاً فضایی غبارآلود در تاریخ ایران ایجاد و به تدریج، جریان مذهبی را در خصوص مسائل سیاسی و اجتماعی کشور دچار تردید و حساسیت کرد. این نگرانی وجود داشت که اگر جریان وابسته به شوروی کمونیستی به قدرت برسد، می‌تواند مسائل فرهنگی و هویتی ایران را تحت تأثیر و تهاجم خود قرار دهد؛ بنابراین جامعهٔ مذهبی و هویتی ایران هرگز نمی‌توانست با افکار و اندیشه‌های آنان همراهی کند؛ اما وقتی این حزب به طرف‌داری از دولت دکتر مصدق اقدام‌هایی انجام داد، همین مسئله موجب ایجاد ابهام و تردید عمومی در حمایت از وضع موجود شد و عملاً طرف‌داران کودتا توانستند با بهانهٔ مقابله با توده‌ای‌ها، وجهه‌ای برای فعالیت‌های خود فراهم آورند. این نکته، به دلیل اینکه از نقاط مهم تاریخ معاصر است، جای بحث و تأمل فراوان دارد.

کودتا باعث حضور کامل استعمارگران شد. ما کودتا را محکوم می‌کنیم؛ زیرا اسبداد مطلق را در جامعه رقم زد؛ هم مجلس از کارکرد خود افتاد و هم دولت از نقش آفرینی مؤثرش بازماند و انحصار قدرت استبدادی در شخص محمدرضاشاه ایجاد شد؛ اما باید دقت کنیم که مجموعه‌ای از مسائل ازجمله اختلاف‌ها در صفوف مخالفان کودتا و فعالیت‌های حزب توده در جامعه رخ داد که به پیروزی و موفقیت کودتاگران انجامید. اگر آن مسائل را به خوبی رصد کنیم، برای امروز ما نیز قابل استفاده و درس آموز خواهد بود.

■ تجربه استراتژی تعامل دولت مصدق با آمریکا و پیامدهای آن چه راهبردی را پیش روی سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران می‌گذارد؟

نظریهٔ سیاست خارجی و روابط بین الملل دولت دکتر مصدق قابل بررسی است. نمی‌توان گفت که این سیاست صد درصد اشتباه بود؛ اما رویکرد ایشان بر این بود که با توجه به درگیری با استعمار انگلستان، می‌توان از آمریکایی‌ها به نفع خود استفاده کرد و مسیر ارتباطی با دولت آمریکا فراهم ساخت. اما آنچه در آینده به وقوع پیوست، نشان داد که این سیاست یکی از خطاهای راهبردی بود. استفاده از «نیروی سوم» در اتخاذ سیاست خارجی، به نظر می‌رسد یکی از اشتباه‌های دولت مصدق را رقم زد و بسیاری از زمینه‌هایی که کودتاگران برای موفقیت خود نیاز داشتند، از طریق همین تعامل‌ها با آمریکا فراهم شد. بعدها پرونده‌های کشف‌شده نشان داد که آمریکایی‌ها، اگرچه ظاهراً با دولت مصدق همراهی می‌کردند، درواقع زمینه‌سازی کودتا را انجام می‌دادند. این مسئله به مسائل امروز ما بسیار نزدیک است. باید هوشیار

دیگری به نام «کودتای سوم اسفند» را داریم که عملاً باعث به‌قدرت‌رسیدن خاندان پهلوی در تاریخ ایران شد. این رویداد از محدود حوادث تاریخی است که قدرت‌های بیگانه در آن دخالت مستقیم و غیرقابل انکار داشتند.

پهلوی تنها حکومتی بود که بر اساس رقابت‌های سیاسی و نظامی به قدرت نرسید، بلکه با دخالت مستقیم اجنبی و حمایت بیگانه توانست بر مسند حکومت تکیه زند؛ بنابراین، یکی از قسمت‌های مهم فهم کودتای ۲۸ مرداد، درک واقعیت کودتای سوم اسفند است که استعمار و بیگانه، عمل از انگلستان، آمریکا و در مقطعی شوروی انجام داد در امور سیاسی ایران را حق طبیعی خود می‌دانستند و حکومت ایران هم مقابله جدی با این امر نداشت.

با در نظرگرفتن این دو واقع‌ه، به تحلیل دقیق‌تری از کودتای ۲۸مرداد می‌رسیم. از حدود سال‌های ۱۳۰۰ به این سو، با دخالت عینی و علنی استعمار در مسائل سیاسی و اجتماعی مواجه شدیم. جامعه ایران برای اولین بار تحت استبداد شدید وابسته رضا خانی قرار داشت و هیچ تحرک سیاسی اجتماعی مستقلی امکان تحقق و بروز نداشت؛ البته پس از حوادث شهریور ۱۳۲۰ که با پایان خوش خدمتی رضاخان منجر به تبعید و اخراج او توسط انگلیسی‌ها از ایران شد، اجمالاً فضای مشروطه‌خواهی مجدد امکان بروز و ظهور پیدا کرد؛ بدین صورت که قدرت مردم، مجلس و گروه‌های سیاسی و مردمی به نسبت بیشتری مجال بروز یافت. تا قبل از آن، اسناد سیاسی تمام عیاری در جامعه ایجاد شد که رضاخان پایه‌گذار این استبداد جدید بود. با تبعید او و ایجاد فضای باز، زمینهٔ بروز رویکردهای مشروطه خواهانه و تحقق زمینه‌های سیاسی و اجتماعی موردنظر از عصر مشروطه بیشتر فراهم شد. این فضا باعث شد مجلس در این مقطع تاریخی، قدرت نسبی پیدا کند و چهره‌هایی چون آیت‌الله کاشانی در آن حضور یابند. از دل این مجلس، دولتی پدید آمد که به «دولت ملی» معروف شد و نخست‌وزیری آن برعهدهٔ دکتر محمد مصدق بود؛ جریانی که تا حدی رنگ‌وبوی ملی‌گرایی و ناسیونالیسم داشت؛ به‌این ترتیب قدرت‌یابی مجدد مجلس و دولت در برابر نهاد سلطنت شکل گرفت.

■ کدام دغدغه اجتماعی خاستگاه و منشأ وقوع کودتای تلخ ۲۸مرداد شد؟

وقتی نهادی همچون مجلس یا دولت با پشتوانه مردم به قدرت می‌رسد، قاعدتاً اولین مطالبه عمومی بحث استقلال است؛ همان‌گونه که در مشروطه نیز این مطالبه مطرح شد. در این دوره، توجه به مقولهٔ استقلال، دوباره خود را نمایان ساخت و ازجمله حوادث مهم این مقطع، «ملی‌شدن صنعت نفت» بود. استقلال و خودکفایی درزمینه منابع اصلی کشور و اینکه منافع آن باید صرف امور مربوط به مردم و منافع ملی شود، مورد مطالبه قرارگرفت؛ بدین ترتیب، عرصه‌ای برای بروز نهاد‌های ملی و مردمی، و استقلال در حد و اندازه‌ای محدود، محقق شد؛ اما این امر برای استعمارگران قابل قبول نبود. استعمارگران، به‌ویژه انگلستان و آمریکا که از کودتای سوم اسفند به این سو، قدرت بلازمانعی در تاریخ ایران یافته بودند، همین اندک استقلالی

الهه‌سادات بدیع‌زادگان

دبیر صفحه اندیشه

مرور تاریخ برقرارونشیب ایران، آینده‌ای است که می‌توان چهره امروز ایران را در آن دید و راه فردا را از گذر تجربه‌های دیروز آن، ترسیم کرد. در میان انبوه رویدادهایی که سرنوشت سیاسی ایران را درگروگن ساخته، کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، چون زخمی عمیق برپیکر حافظه تاریخی این سرزمین نشسته است، زخمی که حاصل دخالت بیگانگان و توطئه استعمار نوظهور و ثمره کژاندیشی‌هایی در عرصه سیاست داخلی و محاسبات واهی در روابط خارجی بود. این رخداد تلخ، استبداد وایسته‌ای را جایگزین مشروطیت نیم‌بند کرد و استقلال را که در سایه نهضت ملی‌شدن نفت، جرعه‌ای امید در کام ایرانیان ریخته بود، یک‌باره به یأس مبدل ساخت. در سالروز این واقعه، کوشش می‌شود در گفت‌وگو با مصطفی مرتضوی، مدرس دانشگاه و پژوهشگر تاریخ معاصر، ریشه‌های این واقعه را در بستر تاریخ واکاوی کرد و با عواقب تکرار خطاهای راهبردی آن بیشتر آشنا شد. ■

■ چگونه نهضت مشروطیت که نویدبخش استقرار پارلمان قانون‌مداری و مهار قدرت مطلق شاه بود، در مسیری پرپیچ‌وخم به کودتای ۲۸ مرداد انجامید؟ چه زمینه‌های تاریخی این دگردیسی را رقم زد؟

هنگامی که تاریخ معاصر ایران را ورق می‌زنیم و حوادث آن را مطالعه و بررسی می‌کنیم، با چند رخداد و رویداد مهم مواجه می‌شویم که به نظر می‌رسد تأثیرگذاری‌های چشمگیری بر حرکت تاریخی ایرانیان داشته‌اند؛ به‌گونه‌ای که از یک «واقعۀ تاریخی صرف» فراتر رفته‌اند و به «تحول در تاریخ» انجامیده‌اند. تحول تاریخی، گاه باعث تغییرمسیر و تغییر فضای کلی یک جامعه از جهات مختلف می‌شود؛ کودتای ۲۸مرداد نیز ازجمله این تحولات است. برای درک صحیح کودتا، ناگزیر باید به حوادث و مسائلی که پیش از آن در ایران رقم خورده است، نگاه کنیم؛ چراکه این کودتا در بستر شناخت آن روندها و مسائل قابل فهم است. شاید مهم‌ترین مسئله‌ای که در امر کودتا باید بان آشنا شد این است که کودتای ۲۸مرداد در زمانه پس از «نهضت مشروطیت» و وضعیت جدید ناشی از آن رخ داد.

مشروطیت نظام سیاسی ایران را از یک ساختار استبدادی و پادشاهی صرف، به یک نظام پارلمانی تبدیل کرد؛ بدین معنا که پادشاه می‌بایست تحت قانون و نظارت نمایندگان، حکومت خود را اعمال می‌کرد و پارلمان به عنوان نمایندهٔ مردم، در کنار نهاد سلطنت قرار می‌گرفت؛ بنابراین، نخستین گام برای فهم درست کودتا، شناخت مختصات سیاسی و اجتماعی این دوره و مقطع است.

نکتهٔ دوم آنکه، پیش از کودتای ۲۸مرداد حادثهٔ